

نیاز اقتصاد ایران

دلار با کاهش قیمت وارد کانال ۲۵ هزار تومان شد

رفت و برگشت قیمت دلار
با تکانه بر جامی مجلس

چهار نقد مهم به طرح خودرویی مجلس

واردات خودرو
به سر انجام می‌رسد؟

روحانی و قالیباف به صحن مجلس نرفتند، لایحه به نمایندگان تقدیم شد

سنگ بزرگ بودجه ۱۴۰۰

پیش‌بینی شده در بودجه بود. یکی از اصلی‌ترین انتقادهایی که به بودجه سال جاری وجود داشت، غیرواقعی بودن تصور دولت از ظرفیت فروش نفت در دوران تحریم بود. با تداوم تحریم‌ها، عملاً نه امکان فروش روزانه یک میلیون بشکه نفت مدنظر دولت به وجود آمد و نه با توجه به شیوع کرونا و کاهش قیمت جهانی این محصول، نرخ ۵۰ دلاری در هر بشکه محقق شد. حالا دولت در حالی لایحه سال آینده را نهایی کرده که از سوی امید به کاهش تحریم‌ها افزایش یافته و از سوی دیگر با کشف واکسن کرونا، قیمت نفت در هفته‌های گذشته افزایش نسبی را تجربه کرده است. با این وجود اما به نظر می‌رسد دولت باز هم در درآمدهای پیش‌بینی شده نفتی، بلندپروازانه عمل کرده است. دولت دوازدهم آخرین لایحه بودجه خود را با سقف ۲۴۳۵ هزار میلیارد تومان تقدیم مجلس کرد. کلیات بودجه سال آینده از تراز شدن منابع و مصارف با رقم ۲۴۳۵ هزار میلیارد تومان حکایت دارد. این در حالی است که دولت در بخش منابع ۸۴۱ هزار میلیارد تومان منابع عمومی و در مجموع ۹۲۹ هزار میلیارد تومان بودجه عمومی پیش‌بینی کرده است. منابع عمومی دولت شامل درآمدها (مالیات) و سایر درآمدها (۳۱۷ هزار میلیارد تومان، واگذاری دارایی سرمایه‌ای (فروش نفت و فرآورده‌های آن و...) ۲۲۵ هزار میلیارد تومان و واگذاری دارایی مالی ۲۹۸ هزار میلیارد تومان است. واگذاری دارایی سرمایه‌ای که از فروش نفت و فرآورده‌های آن و همچنین فروش و واگذاری اموال و املاک دولت تشکیل می‌شوند، در لایحه بودجه سال آینده ۲۲۵ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. این منبع درآمدی که جزئی از منابع عمومی ۸۴۱ هزار میلیاردی دولت در سال ۱۴۰۰ است در سال جاری ۱۰۷ هزار میلیارد تومان بوده و اکنون با رشد ۱۸ هزار میلیارد تومانی مواجه است. آنچه که در لایحه بودجه سال آینده اهمیت فراوانی دارد، بالا بردن قابل توجه درآمدهای نفتی است. بر اساس تبصره یک ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، درآمدهای ایران از محل صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز، ۱۹۹ هزار میلیارد تومان تعیین شده که این رقم در بودجه سال جاری کشور پیش‌بینی دولت از درآمدهای نفتی سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال ۹۹، رشدی ۳۲۲ درصدی را تجربه کرده است. دولت در لایحه بودجه خود، پیش‌بینی فروش روزانه ۲۳ میلیون بشکه‌ای نفت کرده که بخشی از آن به صادرات بخش به پیش فروش بازمی‌گردد. پیش فروش ریالی نفت همان طرح گشایش اقتصادی است که در سال جاری نیز از سوی دولت مطرح اما با مخالفت نمایندگان مجلس از دستور کار خارج شد. به نظر می‌رسد دولت به منظور کنار زدن محدودیت‌های سال جاری، این بار پیش فروش را به عنوان بخشی از لایحه بودجه در نظر گرفته که در صورت موافقت مجلس به مرحله اجرا خواهد رسید. بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۰، دولت پیش‌بینی کرده که در سال آینده ۷۰ هزار میلیارد تومان نفت را به شیوه آزرزی و ریالی پیش فروش کند. لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به دولت اجازه داده است تا نسبت به پیش فروش نفت (ریال - آزرزی) با اولویت پیش فروش داخلی و یا انتشار اوراق مالی اسلامی اقدام و منابع حاصل را وارز کند. بر اساس ردیف شماره ۱۱۲-۳۱۰ جدول شماره ۵ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، سقف پیش فروش نفت و انتشار اوراق مالی اسلامی در سال آینده ۷۰ هزار میلیارد تومان خواهد شد. پیش‌بینی در سال حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی از فروش نفت به معنی آن است که نفت سهمی حدوداً ۲۵ درصدی در منابع عمومی ۸۴۱ هزار میلیارد تومانی سال آینده دارد. این در حالی است که پیش از این نوعی از سهم ۱۰ درصدی نفت در بودجه خرد داده بود و به نظر می‌رسد منظور معاون رئیس‌جمهور نه منابع عمومی که عدد کل بودجه سال بوده است. این افزایش در آمد بار دیگر با مخالفت‌هایی در مجلس مواجه شده و با قالیباف، رئیس مجلس یکی از سرمداران این انتقاد است. او گفته: آنچه در نهایت به‌طور واقعی در بخش درآمدها باید به برسم، عدم اتکای به نفت است که از موارد اصلی مورد تأکید رهبر معظم انقلاب در سال‌های اخیر است. نفت خیر و برکت است ولی اتکای به آن شر مطلق و تکیه بر باد است. مجلس دولتی که هماهنگ با یکدیگر نتوانند به‌طور عملی عدم اتکای به نفت را اجرا کنند، خدمتی بی‌نظیر به نسل‌های آینده خواهند کرد و نفت را به جای مصرف عمومی و مایحتاج بودجه‌ای، به بخش‌های توسعه‌ای منتقل می‌کند. امیدوارم دولت برای پیش بردن این هدف مهم و سرنوشت‌ساز اراده لازم و کافی را در مدت پیش‌رو به خرج دهد. تلاش خواهیم کرد در همین لایحه فشار کسری بودجه، به عنوان المصابغی‌القاب و خلق نقدینگی و تورم را کاهش دهیم، این هدف با نقش دادن بیشتر به مردم در برداشتن موانع تولید و کسب‌وکار در کشور و اصلاح ساختار بودجه، ممکن خواهد شد و با این موضوع دور از ذهن نیست.

فروش بیش از ۱۷ هزار میلیارد تومان از اموال دولت یارانه‌های نقدی و سبد معیشت خانوار بدون تغییر نرخ دلار در بودجه ۱۱ هزار تومان ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف نمی‌شود
رشد ۳۳ درصدی بودجه بخش دولتی مسکن عوارض خروج از کشور برای هر نفر، ۲۶۴ هزار تومان سقف وام ازدواج بدون تغییر و برای هر یک از زوجین ۵۰ میلیون

یادداشت- ۲
بودجه و صعود مشروط بازار سرمایه
هزار میلیارد تومان در مقایسه با میانگین ۲۰ الی ۲۵ هزار میلیارد تومانی معاملات روزانه بازار سهام عدد غیرقابل توجهی است چراکه این یک هزار میلیارد تومان در یک روز به بازار سهام تزریق نمی‌شود لذا صرف حمایت از بازار در شرایطی که در راستای حرکت‌های اصولی و منطبق با وضعیت اقتصادی، عملیاتی و سود و زیان شرکت‌ها و صنایع باشد این نوع عملکرد با سخگویی بازار است در غیراین صورت این منابع مانند چندماه گذشته که منابع زیادی از سوی شرکت‌ها و حقیقی‌های بازار اختصاص یافت برای خرید سهام و حمایت بازار سرمایه... **ادامه در صفحه ۶**

یادداشت- ۴
خطر رادیکالیسم در اقتصاد
همواره به آن گرفتار بوده است، اما شیوه و روشی که مجلس یازدهم در مواجهه با موضوعات کلان اقتصادی و راهبردی در پیش گرفته است از چنان درجه‌ایستی برخوردار است که توجه رسانه‌ها و تحلیلگران و البته عموم مردم را به خود جلب کند. اگر در خاطر تان مانده باشد افراد و جریان‌های خاص در ایام انتخابات مجلس یازدهم تلاش می‌کردند در طریقی، ناامید ساختن مردم و گسترش یأس عمومی، زمینه مشارکت‌های عمومی مردم در انتخابات را کاهش دهند. **ادامه در صفحه ۳**

یادداشت- ۶
تعاملات چند جانبه برای مقابله با دلار یز ه شدن
فراهم کرد باعث شد نه تنها این اقتصاد به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان بدل شود بلکه پول رسمی آن به عنوان پشتوانه‌ای از بسیاری از کشورهای راسمیت شناخته شود. دلار به خودی خود چیز بدی نیست و این آرز می‌تواند زبان مشترک برای تبادلات مالی باشد اما وابستگی بیش از حد یک اقتصاد به آن، آن هم در شرایطی که کشور در تحریم اقتصادی قرار دارد، هشدار دهنده است. از این رو، کارشناسان به دنبال راه‌های جایگزین دلار برای کاهش تاثیر نوسانات بر اقتصاد هستند. **ادامه در صفحه ۶**

شده بود. رئیس جمهوری اما چند خیابان آن سوتر دولت بدل کنند. نمایندگان در گفت‌وگوهای رسانه‌ای شان عدم حضور روحانی در مجلس را واکنش به تصویب طرح راهبردی برای پایان تحریم‌ها ارزیابی می‌کردند و اعلام می‌کردند که لایحه بودجه به وسیله اسنپ از سوی دولت‌مردان به دستشان رسیده است. این در حالی است که لایحه بودجه رسماً توسط معاون پارلمانی رئیس‌جمهور تقدیم مجلس و نمایندگان شده بود و تصاویر این موضوع در صدا و سیما بازتاب داده

این دهه به کار گرفتند و به ویژه در سه سال اخیر تحریم راه به یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی تبدیل کردند اما در عین حال فکر می‌کنیم با شکست این جنگ و فشار حداکثری، شرایط در سال آینده متفاوتی خواهد بود. روحانی افزود: البته این شرایط متفاوت نه تنها به خاطر اینکه ترامپ با سیاست‌های غلط خود نسبت به ایران و جهان شکست خورد، بلکه در دولتی در آمریکا روی کار می‌آمد به خاطر شکست جنگ اقتصادی و فشار حداکثری، ناچار بود در برابر ملت ایران سر تسلیم فرود بیاورد. روحانی در بخش دیگری از سخنانش اظهار کرد: نباید به خاطر رقابت‌های سیاسی و انتخاباتی که از

رشد ۳۲۳ درصدی درآمدهای نفتی عدد کل بودجه ۲۴۳۵ هزار میلیارد تومان
۸۴۱ هزار میلیارد تومان برای منابع عمومی فروش روزانه ۲٫۳ میلیون بشکه نفت حداقل حقوق در سال آینده ۳٫۵ میلیون تومان سقف معافیت مالیاتی حقوق شاغلان چهار میلیون تومان درآمدهای مالیاتی سال، ۲۴۷ هزار میلیارد تومان

یادداشت- ۱
نسبت بودجه‌های کشور با توسعه
بودجه و ردیف‌های آن سوال کنند. اما حتی یکی از خبرنگارانی که در واقع وظیفه حساس انتقال گفت‌وگوهای اقتصادی از سمت بدنه کارشناسی کشور و عموم جامعه را به عهده دارند، پرسشی درباره نسبت بودجه‌های سنواتی کشورمان با توسعه پایدار طرح نکرد. این موضوع نشان دهنده یک فقدان بزرگ در اتمسفر گفتمان‌سازی اقتصادی است که به نظر حکایت از مشکل گفتمانی در اقتصاد می‌کند. اگر رسانه‌های عمومی و تخصصی کشور قرار است ارزش افزودهای در آگاهی‌های عمومی جامعه ایجاد کنند...

یادداشت- ۳
فاصله بعید بودجه با واقعیات اقتصادی
بودجه عمومی بیش از ۸۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۰ کل کشور ۲۴۰۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده، اولاً بودجه‌ای انبساطی است و در مرحله بعد مهم مبتنی بر واقعیات اقتصادی تدوین نشده است. نمایندگان دولت با چه تصویری این بودجه را ارائه کرده است. کشور

یادداشت- ۵
باید بودجه بدون نفت را تمرین کنیم
مادر دوسال اخیر به واسطه تحریم‌ها تلاش کردیم که رویه را با شتاب بیشتری دنبال می‌کردیم تا آرزوی ما که بودجه بدون نفت است را تأمین کنیم و نفت را دیگر به بودجه وارد نکنیم و بودجه را به‌صورت ریالی بدون وابستگی به نفت تنظیم کنیم. این موضوع چند محاسن داشته، یکی اینکه مجبور می‌شدیم چند بودجه بدون نفت، اصلاحات نظام مالیاتی را سریع‌تر انجام دهیم، وابستگی بودجه به درآمدهای مالیاتی کمتر از ۴۰ درصد است...

گزارش روز
«تعادل» اخبار و حاشیه‌های ارابه بودجه در مجلس را بررسی می‌کند بر خورد سیاسی با بودجه
مهدی بیک | ساعاتی قبل از ارائه رسمی بودجه توسط دولت و در شرایطی که فضای رسانه‌ای در یک آرامش نسبی قرار داشت، برخی خبرنگاران پارلمانی توجیه کردند که این آرامش قبل از توفان است. تحلیلی که بعد از ارائه بودجه و حاشیه‌های پس از آن، مشخص شد چندان هم دور از واقعیت

روم مجلس و هم دولت نباید نسبت به این مسأله کم‌توجهی کنند. از آنجایی که به‌نظر من سزاوار بود که آقای روحانی به‌خاطر مردم و آینده کشور و با تشدید مراقبت‌های بهداشتی در پارلمان، در صحن علنی امروز حضور پیدا می‌کرد و توضیحاتی را درباره لایحه بودجه ۱۴۰۰ می‌داد تا مردم در این رابطه اطلاع کسب کنند، حال من قضاوت را به مردم می‌سپارم. در این نشست علی‌نیکزاد نایب‌رئیس مجلس در پاسخ به تذکر این نماینده گفت: من با فرمایشات شما موافقم، اما بر اساس ماده ۸۲ این نامه داخلی مجلس، دولت موظف به تقدیم لایحه بودجه است. در کنار این حواشی، روحانی

گروه کلان | پس از مدت‌ها گمانه‌زنی و بحث میان دولت و مجلس، سرانجام روز گذشته حسینعلی امیری-معاون پارلمانی رئیس‌جمهور- متن لایحه بودجه ۱۴۰۰ را در صحن علنی تقدیم نمایندگان مجلس کرد. به این ترتیب دولت دوازدهم سه روز پیش از موعد قانونی، آخرین بودجه تدوین شده خود را به مجلس یازدهم تقدیم کرد که برای نخستین سال وظیفه بررسی سند دخل و خرج کشور در سال آینده را بر عهده گرفته است. در ماه‌های گذشته، مجلس و دولت در زمینه نحوه تدوین بودجه و تغییر و تحولات احتمالی آن اختلاف نظرهایی پیدا کرده بودند. در حالی که نمایندگان مجلس از این می‌گفتند که با توجه به شرایط اقتصادی ایران، باید با اصلاحاتی ساختاری در این مسیر اجرایی شود اما دولت نیز با استناد به همین شرایط خاص اعلام کرد امکان تغییرات مبنایی گسترده را به‌فرد ندارد اما گام‌هایی که در مسیر تحول در بودجه از چند سال قبل آغاز کرده بود را امسال نیز ادامه خواهد داد. بودجه سال ۱۴۰۰ از چند منظر خاص و منحصر به فرد است. از سوی شرایط سیاسی کشور، بودجه را نیز تحت تاثیر خود قرار داده است. دولت روحانی به سال پایانی کار خود رسیده و تنها حدود پنج ماه از سال آینده را بر سر کار خواهد بود و به این ترتیب سندی را نهایی کرده که اجرای بیش از نیمی از آن بر عهده دولت بعد خواهد بود. از سوی دیگر مجلس یازدهم نیز در نخستین سال از فعالیت خود به سر می‌برد و با توجه به اختلاف نظر‌های جدی بخش عمده‌ای از نمایندگان فعلی مجلس با سیاست‌های دولت، شرایط برای تصویب این لایحه پیچیده تر شده است. از سوی نمایندگان ماه‌های گذشته به دنبال اجرایی کردن طرح خود با نام تأمین کالاهای اساسی بودند که با مخالفت دولت مواجه شد و از لایحه بودجه سال آینده نیز اثری از آن وجود ندارد و از سوی دیگر با توجه به تغییر دولت، نمایندگان امیدوارند دولتی نزدیک به آنها بر سر کار بیاید و از این رو حساسیت‌هایی دارند که با مالی سنگینی برای دولت سیزدهم به وجود نیاید. باید به این موضوع، تغییر دولت امریکار نیز اضافه کرد. جو بایدن رئیس‌جمهور منتخب امریکا کار خود را از بهمن ماه آغاز خواهد کرد و حدود شش ماه زمان مذاکره با دولت روحانی را خواهد داشت. دولت در ایران از این گفته که در صورت بازگشت امریکا به تعهداتش در برجام، مادامی‌که اجرای تعهداتش را دارد و از سوی دیگر بایدن نیز روز گذشته اعلام کرد که بر وعده خود برای بازگشت به برجام مصر است و در صورتی که ایران تعهدات خود را عمل کند، تحریم‌های ترامپ را برمی‌دارد. این موضوع می‌تواند تحولی جدی در بودجه سال آینده به وجود آورد. ایران در سال‌های گذشته به دلیل تحریم‌های امریکا از دسترسی به درآمدهای نفتی رانداخته شده و امکان تبادل رز در بانک‌های جهانی را نداشته است. از این رو اگر بنا باشد تحریم‌ها کنار بروند، قطعاً می‌توان انتظار داشت که چه در درآمدها و چه در جذب سرمایه‌گذاری جدید، تحولاتی قطعی در این حوزه به وجود آید. باید به تمام این مسائل، شیوع ویروس کرونا و تاثیرات جدی آن بر اقتصاد ایران را نیز اضافه کرد. نحوه مواجهه با اثرات این ویروس نیز در عوامل موثر در بودجه سال آینده بوده و نخستین تاثیرش را در نحوه تحویل لایحه بودجه به مجلس نشان داده است. حسن روحانی- رئیس‌جمهوری- چند ماه قبل و بر اساس پروتکل‌های تعریف شده از سوی ستاد مقابله با کرونا در مجلس حاضر نشده و روز گذشته نیز برخلاف سال‌های قبل، به صحن علنی نرفت تا معاونش لایحه را تقدیم کند، موضوعی که بار دیگر حواشی جدیدی در مسیر رابطه دولت و مجلس به وجود آورد. حسن روحانی روز گذشته در جریان جلسه هیات دولت، گفت: بسیار علاقه‌مند بودم طبق روال سال‌های گذشته سخنان امروز من خطاب به مردم عزیز و نمایندگان محترم در خانه ملت و در صحن علنی مجلس شورای اسلامی ایراد می‌شد. رئیس‌جمهور بیان اینکه گمانه‌زنی‌هایی که ممکن است در رسانه‌ها مطرح شود که عدم حضور امروز من در مجلس شورای اسلامی به خاطر مصوبه دپروز مجلس شورای اسلامی است، تصریح کرد: البته دولت با آن مصوبه موافق نیست و آن را برای روند فعالیت‌های دیپلماتیک مضر می‌داند، اما نرفتن به مجلس صرفاً به دلیل پروتکل‌های بهداشتی و نه مسأله دیگر بوده است. با وجود آنکه ستاد مقابله با کرونا بارها این تصمیم رئیس‌جمهور را تأیید کرده و در مسیر مقابله با کرونا آن اقدامی شایسته دانسته است اما با این وجود بار دیگر نبود روحانی در بهارستان حاشیه‌هایی به همراه آورد. نماینده ملایر در مجلس تصریح کرد: یکی ما امروز مهم‌ترین مسأله کشور در سال ۱۴۰۰ یعنی بررسی و تصویب بودجه را در دستور داشتیم که در این لایحه حقوق معلمان، کارکنان، کارگران، کشاورزان و همچنین اعتبارات حوزه‌های مختلف از جمله جاده، راه‌ریل، سرمایه‌گذاری و مالیات دیده می‌شود؛ از این

محمدخوش چهره
پرسش‌های درست، کلید دستیابی به نتیجه‌های آگاهی هستند. گامی اهمیت پرسش‌های درست از پاسخ‌ها نیز افزون‌تر است و چه بسیار پرسش‌هایی که می‌توانند پاسخ‌های دقیق‌تری خلق کنند. بلافاصله پس از ارائه بودجه توسط دولت به مجلس، دامنه وسیعی از خبرنگاران ارتباط برقرار کردند و سعی کردند درباره اعداد و ارقام جزئی

غلام‌ضامصباحی مقدم
بودجه عمومی بیش از ۸۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۰ کل کشور ۲۴۰۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده، اولاً بودجه‌ای انبساطی است و در مرحله بعد مهم مبتنی بر واقعیات اقتصادی تدوین نشده است. نمایندگان دولت با چه تصویری این بودجه را ارائه کرده است. کشور

وحید شقاقی
مادر دوسال اخیر به واسطه تحریم‌ها تلاش کردیم که رویه را با شتاب بیشتری دنبال می‌کردیم تا آرزوی ما که بودجه بدون نفت است را تأمین کنیم و نفت را دیگر به بودجه وارد نکنیم و بودجه را به‌صورت ریالی بدون وابستگی به نفت تنظیم کنیم. این موضوع چند محاسن داشته، یکی اینکه مجبور می‌شدیم چند بودجه بدون نفت، اصلاحات نظام مالیاتی را سریع‌تر انجام دهیم، وابستگی بودجه به درآمدهای مالیاتی کمتر از ۴۰ درصد است...

غلام‌ضامصباحی مقدم
بودجه عمومی بیش از ۸۰۰ هزار میلیارد تومانی سال ۱۴۰۰ کل کشور ۲۴۰۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده، اولاً بودجه‌ای انبساطی است و در مرحله بعد مهم مبتنی بر واقعیات اقتصادی تدوین نشده است. نمایندگان دولت با چه تصویری این بودجه را ارائه کرده است. کشور

شناسایی برخی عوامل تورر شهید فخری زاده

سختگوی دولت از شناسایی افرادی که در تورر شهید فخری زاده با وارد کردن ابزار و تجهیزات دخالت داشتند، توسط وزارت اطلاعات خبر داد. علی ربیعی، در پاسخ به این پرسش که آیا وزارت اطلاعات به سرخی در مورد تورر شهید فخری زاده رسیده است، گفت: در این زمینه شورای عالی امنیت ملی قبلا اطلاع رسانی کرده است. وزارت اطلاعات تلاش هایی که داشت، متوجه تحر کاتی شده و روی منطقه هم تقریبا تسلط پیدا کرده بود. وزارت اطلاعات کسانی که وسیله آورده بودند و از تکنولوژی هایی استفاده کرده بودند، را شناسایی کرده است. وی افزود: البته نظام اطلاعاتی ما خوشبختانه عقب‌نمانده بوده برای اینکه ما چندسالی است که هشدار می‌دادیم و ممکن بود اتفاقی هم نیفتد، حالا میان این هشدار ها و واکنش سریع، و افرادی که یابید این واکنش‌ها را انتقال دهند باعث تأخیر شده است و الان هم موضوع را دنبال می‌کنند و همه ابعاد آن بررسی می‌شود و زمانی که قطعی شود، واکنش متقابل طراحی خواهد شد. سختگوی دولت تأکید کرد: مادر ارتباط با تورر شهید فخری زاده در دولت بحث کردیم تا دولت همان نکته‌ای که رهبری در باره دانش هسته‌ای گفتند را عملی کند. چرا که دانشمندان را تورر کرده‌اند اما دانش هسته‌ای ما که ترور نشده است. در این زمینه یکی از برنامه‌های ما تقویت دانش پدافندی پژوهشی است، وی در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه آیا دولت با مصوبه مجلس درباره پروتکل الحاقی موافق است، تصریح کرد: قانون گذاری حق مجلس است اما اساسا سامانک سری مسائل و تصمیم گیری‌هایی دارد که به چند نحو تأثیر دارند، مانند جنگ و صلح که رهبری تصمیم می‌گیرد. نه این چیزی نیست که قوایی بگوید من می‌خواهم در باره‌اش تصمیم بگیرم. هم این موارد دو هم مواردی که با منافع ملی مادر آینده و زندگی روزمره مردم تطابق دارد و چونکنگی انتخاب و عدم انتخاب سناریوهارد آن، به نظر می‌رسد فراهوای است. سختگوی دولت یاد آور شدند: قانون اساسی نیز به همین منظور پیش بینی شده که این نوع تصمیمات مهم و تأثیر گذار در سیاست خارجی، اقتصاد کشور و حتی مسائل اجتماعی باید در چارچوب کلی شورای عالی امنیت ملی تنظیم شود و در نهایت به تصویب و تأیید رهبری برسد. همانطور که در برجام از آن مسیر رقتیم و هیات وزیران برای آن تصمیم نگرفتند. ربیعی افزود: ما ۳ سال مقاومت کردیم و در برجام متعهد ماندیم. مردم سختی کشیدند. آنها تصمیم داشتند با فشار اقتصادی مردم را به خیابان‌ها بکشاند و می‌گفتند سه ماه دیگر با یک سال دیگر اینها می‌روند ولی ماسه سال تحمل کردیم و امروز می‌توانیم از دستاوردهای این سه سال مقاومت استفاده کنیم. وی با تأکید بر اینکه مادر شرایط تغییرات بین‌المللی باید کنار هم باشیم و با تأیید دولت در دستور تورم در سال‌های گذشته، دولت تأکید کرد: حقوق پایه حقوق، بخشی از فشاری که بر ا فشار حقوق قضایه هستند و من اگر نکته‌ای از آن سمت دولت عرض کردم بر این اساس بود که شورای عالی امنیت ملی جوابگوی بحث بررسی تغییرات مهم و تأثیر آن در حوزه سیاسی، دفاعی و امنیتی و حتی اجتماعی است.

نامه دولت به جنتی درباره طرح برجامی مجلس

معاون اول رییس‌جمهور مصوبه روز سه‌شنبه مجلس با عنوان «طرح راهبردی برای کاهش تحریم‌ها» به لحاظ قانون اساسی، دخالت در اختیارات شورای عالی امنیت ملی و دخالت در قوه مجریه خوانده و از تنظیم نامه دولت به این‌باره به این‌تأله جنتی در این‌مسئله خبر داد.

وی با بیان اینکه امروز درباره مصوبه مجلس در زمینه موضوع هسته‌ای بحث شد، اظهار کرد: من هم نامه دولت در این زمینه را برای آقای جنتی آماده کردم که راجع به همین مصوبه عصر دیروز مجلس است. معاون اول رییس‌جمهوری یادآور شد: بحث هسته‌ای پیش از دو دهه است که در دستور کار جمهوری اسلامی است و مسائل پراهمونی بسیار زیادی داشته است. تدبیری که رهبر انقلاب بر اساس قانون اساسی انجام دادند این بود که است از این منظر به نظر ما مصلحت نیست که عالی امنیت ملی واگذار کردند چرا که یکی از مهم‌ترین مسائل امنیت ملی کشور است. جهانگیری ادامه داد: دنیا بر اساس یک برداشت اشتباهی، مسأله هسته‌ای کشور را تبدیل به یک مسأله مهم کردند و سازمان‌های مختلف و کشورهای در جهان اقدام می‌کنند. پیس لازم بود که در ایران این موضوع از یک جامد بریت شود که در اختیار شورای عالی امنیت ملی قرار گرفت و حتی ما هم به عنوان دولت در حد گزارشاتی که به ما داده می‌شد در جریان قرار می‌گرفتیم. وی با بیان اینکه دولت در تصمیم‌گیری در این زمینه هیچ دخالتی نمی‌کند تا نظام یک تصمیم واحد داشته باشد، تصریح کرد: مصوبات شورای عالی امنیت ملی هم بعد از آنکه به تأیید رهبر انقلاب می‌رسد لازم الاجرامی شود. پس این یک موضوع مهم حیاتی است و اینکه مجلس به آن رسد پیدا کرد است از این منظر به نظر ما مصلحت فشار تورمی خصوصاً اینکه پس از سال ۱۳۹۷ امریکایی‌ها از برجام خارج شدند و فشارهای اقتصادی سنگینی بر کشور وارد کردند و به تغییر خود فشار حداکثری وارد کردند و جمهوری اسلامی را در چن مسأله باقی‌مانده از توافق مقاومت در برابر فشار در نظر گرفتند؛ ا پیاده کردند.

معاون اول رییس‌جمهوری یادآور شد: مردم ایران خیلی بزرگوار هستند و بزگواران این شرایط را تحمل کردند و جای آن دارد که تک‌تک مسسولان ارشد کشور در مقابل ملت ایران سر تصمیم‌ها فرود آورند و دست ملت ایران را ببوسند. این ملت بیش از دو نیم سال مقاومت کردند و با مقاومت خود فرصتی در اختیار مسولان کشور قرار دادند تا فشار حداکثری را به شکست کشانند.

۲

تعاون

روحانی و قالیباف به صحن مجلس نرفتند، لایحه به نمایندگان تقدیم شد

سنگ‌بزرگ بودجه ۱۴۰۰

ادامه از صفحه اول

◀ **تداوم گرمی آب از صندوق توسعه ملی**

در کنار درآمدها مستقیم نفتی، دیگر نکته قابل توجه در بودجه سال آینده، بحث سهم صندوق توسعه از درآمدهای نفتی است. بر اساس قوانین بالادستی به شکل سالانه باید سهم صندوق از درآمدهای نفتی افزایش پیدا کند و این عدد در سال آینده به ۳۸ درصد از کل درآمدها خواهد رسید. با این وجود با توجه به شرایط دشوار اقتصادی کشور، در سال های گذشته دولت با دریافت مجوز از مقام معظم رهبری، بخشی از سهم صندوق را واریز نکرده و با استفاده از این منابع، به نوعی از این صندوق وام گرفته است. بر اساس بودجه سال ۱۴۰۰، سهم صندوق توسعه ملی از درآمد حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز ۲۰ درصد خواهد بود در تصکه یک ماده‌واحد لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی ۲۰ درصد تعیین شده است. سال گذشته نیز سهم این صندوق از درآمدهای نفتی ۲۰ درصد بود. البته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، مابه‌التفاوت که در بودجه سال تعیین شده تا سهم قانونی ۳۸ درصد صندوق توسعه ملی به عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود. باز پرداخت آن به صندوق نیز از طریق ساز و کاری خواهد بود که هیات امنای صندوق توسعه ملی مشخص می‌کند.

◀ **افزایش ۲۵ درصدی حقوق**

یکی دیگر از بخش‌هایی که برای اقتصاد ایران اهمیت فراوانی دارد، بحث افزایش حقوق در بودجه سالانه است. با توجه به بالا بودن نرخ تورم در سال‌های گذشته، دولت تلاش کرده با افزایش سالانه پایه حقوق، بخشی از فشاری که بر ا فشار مختلف مردم وارد می‌شود را کاهش دهد. هرچند این موضوع معمولاً چه در مجلس و چه در جلسات شورای عالی کار با گمانه‌زنی‌های مختلف مواجه می‌شود اما دولت در بودجه سال آینده، افزایش ۲۵ درصد حقوق را پیش‌بینی کرده است. طبق آنچه در بودجه سال آینده پیش‌بینی شده پس از اعمال افزایش ضرب ریالی حقوق برای گروه‌های مختلف حقوق‌گیر و همچنین افزایش حقوق بازنشستگان و وظیفه‌گیران، مجموع دریافتی به حداقل سه میلیون و ۵۰۰ هزار تومان خواهد رسید. در رابطه با معافیت مالیاتی حقوق نیز سالانه ۴۸ میلیون تومان تعیین شده که در هر ماه حقوق‌های چهار میلیون و کمتر معاف خواهند بود. اما برای حقوق‌های بالاتر از چهار میلیون تومان به صورت پلکانی مالیات در یافت خواهد شد. نرخ مالیات بر کل درآمد کلان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزایا و کارانه‌ها، مزایای مبلغ مذکور تا ۱۵۲ برابر آن مشمول مالیات سالانه ۱۰ درصد و نسبت به‌هم‌ازد ۱۵۲ برابر تا ۲۵۲ برابر آن مشمول مالیات سالانه ۱۵ درصد و نسبت به‌هم‌ازد ۲۵۲ برابر تا چهار برابر آن مشمول مالیات سالانه ۲۰ درصد و نسبت به‌هم‌ازد چهار برابر مشمول مالیات ۲۵ درصد است. با وجود افزایش سقف معافیت مالیاتی، دولت برای سال آینده پیش‌بینی افزایش درآمدهای مالیاتی خود را نیز نهایی کرده است. دولت در لایحه بودجه سال آینده معادل ۳۱۷ هزار میلیارد تومان درآمدهای مالیاتی جدید را درآمدهای مالیاتی خود را نیز نهایی کرده که بیش از ۲۴۷ هزار میلیارد تومان آن را درآمدهای مالیاتی تشکیل می‌دهد. این درآمدها شامل مالیات اشخاص حقوقی، مالیات بر درآمدها، مالیات بر ثروت، مالیات بر واردات و مالیات بر کالاها و خدمات می‌شود. در این راستا، میزان مالیات اشخاص حقوقی ۵۸ هزار میلیارد تومان، مالیات بر درآمدها ۴۸ هزار میلیارد تومان، مالیات بر ثروت ۲۳ هزار میلیارد تومان، مالیات بر واردات ۲۲ هزار میلیارد تومان و مالیات بر کالاها و خدمات ۹۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده برای

دولت با طرح مجلس چه می‌کند؟

شورای نگهبان عصر روز گذشته اعلام کرد که طرح جدید مجلس را نهایی و تأیید کرده است. عباسعلی کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان در این باره گفت: مصوبه اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها پس از رفع ابهام از سوی مجلس به شورای نگهبان بازگردانده شد و شورای نگهبان مصوبه را معاینه بارش و قانون اساسی تشخیص نداد و تأیید کرد. وی درباره مصوبه کسب و کار تلقی کرن و کالت نیز گفت: این مصوبه هنوز در دستور کار شورای نگهبان است و به جمع‌بندی نهایی نرسیده‌ایم و برخی از مواد آن امروز در جلسه بررسی شد ولی از آنجا که فرصت تمام شد، بررسی مصوبه به هفته آینده موکول شد. ان‌حاله در هفته آینده نتیجه نهایی اعلام می‌شود. پیش از این شورای نگهبان به بند ششم مصوبه مجلس ایراد گرفته بود. در این بند آمده بود: دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت عدم اجرای کامل تعهدات کشورهای متعا هد طرف از

◀ پنجشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۹ | ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۱۸ | Thu, Dec 3, 2020

ایران

روحانی و قالیباف به صحن مجلس نرفتند، لایحه به نمایندگان تقدیم شد

به‌هود وضعیت اقتصادی اقشار کم‌درآمد است که در نظام پرداخت یارانه تعریف می‌شود. آنچه که در نخستین بررسی قطعی به‌نظر می‌رسد تداوم پرداخت یارانه نقدی است که دولت در حال حاضر به مردم پرداخت می‌کند. آنچه در تبصره (۱۴) لایحه بودجه سال آینده در رابطه با منابع یارانه‌ای دولت پیش‌بینی شده در مجموع رقمی حدود ۲۶۷ هزار میلیارد تومان است که به مقایسه با سال جاری ۲۵۷ هزار میلیارد تومان مصوب شده بود، ۱۰ هزار میلیاردی افزایش دارد برای پرداخت‌های نقدی و غیر نقدی یارانه رقم ۴۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که همواره با توجه به هزینه پرداخت به جمع حدود ۷۸ میلیون نفری کل این مبلغ برای پرداخت نقدی ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی اختصاص پیدا می‌کند. از سوی دیگر برای طرح حمایت معیشتی خانوارها که با اصلاح قیمت بنزین در دستور کار قرار گرفت ۳۱ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است در مجموع به نظر می‌رسد با رقم ۱۷۰ لایحه بودجه همچنان پرداخت یارانه نقدی به حدود ۷۸ میلیون نفر و از سوی جمع حدود ۶۰ میلیونی دریافت‌کنندگان کمک‌های معیشتی همچنان ادامه داشته باشد. سقف وام

◀ **ثبات در یارانه‌ها**

یکی دیگر از محورهای جدی مورد بحث در بودجه سال آینده مربوط به حمایت‌ها و برنامه‌های اجرایی دولت در زمینه رفاه آموشی حرکت‌کنند.

◀ **ادامه از صفحه اول**

بر خورد سیاسی با بودجه

مالک شریعتی نماینده مردم تهران در توییتی نوشت: «رکورد تقدیم لایحه به مجلس شکست. معاون پارلمانی رییس‌جمهوری لایحه بودجه ۱۴۰۰ را در ۲۰ ثلثیه تقدیم مجلس کرد.» سایر نمایندگان مخالف دولت مهر کدنام انتشار توییت‌های جانگفتگی تلاش کردند تا عدم حضور رییس‌جمهوری در مجلس را بهانه‌ای برای انتقاد از شخص رییس‌جمهوری قرار دهند.

◀ **هنوز کسی بودجه را نخوانده است**

این در حالی است که تا ساعات بعد از ارایه لایحه بودجه به مجلس، هنوز اظهار نظر تخصصی از سوی اهالی بهارستان در خصوص اعداد و رقم بودجه مطرح نشده بود و نمایندگان تلاش می‌کردند تا همچنان در آتش حاشیه‌های جلسه ارایه بودجه بمانند و رجاتی بر نوازند. اغلب نمایندگان در پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران در خصوص اعداد و ارقام اصلی بودجه اعلام می‌کردند که از چند و چون ردیف‌های بودجه اطلاعاتی ندارند. نخستین نماینده‌ای که در باره اعداد و ارقام بودجه به اظهار نظر رسانه‌ای پرداخت، جعفر قادری نماینده مردم شیراز و عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس بود. قادری در جریان گفت‌وگو با خبرنگاران «تعادل» با اشاره به این واقعیت که اعداد و ارقام اصلی بودجه حاکی از آن است که دولت با رویکرد انبساطی بودجه را تدوین کرده است. قادری با اشاره به صورت‌بندی بودجه در بودجه‌های پیش‌بینی‌شده، از ۲۰ درصدی بودجه عمومی کشور این روند را باعث ایجاد کسری بودجه در سال آینده ارزی کرد. قادری اما از شکل و شمایل خاصی در فرایند بررسی بودجه خبر داد که امکان دست بردن در بودجه را بسیار دشوار می‌کند. راهبردی که به نظر می‌رسد از سوی دولت به کار گرفته‌شده تا هر تغییری در بودجه باعث ایجاد تعارض منافع در سایر بخش‌های بودجه شود. در واقع از منظر قادری بودجه به گونه‌ای تنظیم شده که امکان دست بردن در ردیف‌های بودجه سخت و دشوار شود. این اظهار نظر قادری زمانی بر جسته‌تر شد که یکی دیگر از اعضای کمیسیون برنامه نیز اعلام کرد که این شاخصه بودجه ۱۴۰۰ اشاره کرد. راهبردی که

اقتصاد کلان

نرخ تورم به ۳۲ درصد می‌رسد

واحد اطلاعات کونومیسیت پیش‌بینی می‌کند نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۲۰ به ۲۸۸ درصد رسید، در سال ۲۰۲۱ با اتخاذ سیاست پولی سهل‌گیرانه توسط دولت و تداوم ضعف پول ملی به ۳۲٫۷ درصد افزایش یابد.

اکنونومیسیت این پیش‌بینی را در آخرین به‌روز رسانی گزارش ریسک کشوری ایران که چشم‌انداز پنج‌ساله اقتصاد ایران را بررسی می‌کند مطرح کرده است. مهم‌ترین موضوع سیاست خارجی ایران در دوره ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، روابط با امریکا خواهد بود. امریکا در حال حاضر تحریم‌های گسترده و مخربی را بر جمهوری اسلامی ایران وضع کرده است. پیروزی جو بایدن به عنوان رییس‌جمهور جدید امریکا در انتخابات ماه نوامبر احتمال مذاکره بین دو کشور برای تنش‌زدایی را افزایش داده است. بایدن تصریح کرده که اگر ایران به تعهدات خود طبق توافق هسته‌ای بر گردد، وی سیاست لغو تحریم‌های ایران را دنبال خواهد کرد. اما اوضاع نسبت به سال ۲۰۱۵ که توافق هسته‌ای امضا شد فرق کرده است. محافظه کاران کنترل خود بر ایران را گسترش داده‌اند و مواضع کنگره امریکا نسبت به ایران که نیز تندتر شده است. با توجه به این عوامل بعید است که امریکا در سال ۲۰۲۱ به برجام بازگردد. کنگره امریکا از بایدن می‌خواهد که امتیازات هر چه بزرگ‌تری را از این مطالبه کند. روندهای سیاسی –اوج‌گیری دوباره ایران به کرنا مقامات ایران را مجبور کرده تورن‌زاهی از محدودیت‌های مسافرتی را به اجرا بگذارند و به مردم توصیه کنند از حمل و نقل عمومی استفاده نکنند. با توجه به دامنه گسترده این موج جدید، انتظار می‌رود محدودیت‌های بیشتری وضع شود. با این حال بعید است که کشور به‌طور کامل بسته شود، همچنانکه در برخی کشورهای غربی که دولت منابع مالی محدودی برای کمک به کسب و کارهای آسیب‌دیده از کرونا دارد چنین کاری انجام شده است.

انتظار داریم با اواخر سال ۲۰۲۱ به‌طور تدریجی برخی تحریم‌های علیه ایران به ویژه تحریم‌های نفتی برداشته شود و این روند در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ شتاب بگیرد. تشدید و افزایش تنش‌ها در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ مانع رفع بیشتر تحریم‌ها خواهد شد. بر این اساس با توجه به گسترده‌گی شبکه‌های امریکا در اقتصاد جهان، فضای کسب و کار ایران در سال ۲۰۲۱ همچنان تحت تأثیر تحریم‌های امریکا قرار خواهد داشت. بعد از این سال نیز تحریم‌های امریکا عاملی محدود کننده برای تجارت و تأمین مالی ایران و سرمایه‌گذاری در این کشور خواهد بود. با توجه به همین بود چشم‌انداز رفع تحریم‌ها، بیشتر شرک‌های خارجی تمایل نخواهند داشت که خطر زیربازگشایش تحریم‌های امریکا را به جان بخزند. همچنانکه مشخص می‌شود امکان احیای اقتصاد ایران وجود ندارد، در نتیجه سیاست ایران بر تلاش برای جذب منابع مالی خارجی متمرکز است. دولت امریکا با درخواست ایران برای دریافت ۵ میلیارد دلار وام از صندوق بین‌المللی پول مخالفت کرده است. اما در میان مدت احتمال دارد که دولت بایدن در چارچوب مذاکرات هسته‌ای با درخواست ایران برای تسویه بدهی‌های خود تا پایان سال ۲۰۲۱ موافقت کند. از سوی دیگر ایران که شدیداً از سلطه پندیری و جناب‌بمی‌کنندسیست تنوع‌بخشی به منابع مالی خود تا جایی ممکن را در پیش خواهد گرفت. این سیاست می‌تواند به توفقی با چین، روسیه و احتمالاً برخی کشورهای اروپایی منجر شود.

سیاست مالی- در حالی که کشور با تداوم تحریم امریکا، کاهش قیمت نفت و تأثیر منفی شیوع کرونا و ماجامسبت، سیاست جدید مالی در کوتاه‌مدت همچنان باقی خواهد ماند. بودجه سال جاری ایران بر اساس برآورد بسیار خوشبینانه صادرات روزانه یک میلیون بشکه نفت به قیمت ۵۰ دلار تئوین شده است. با این حال انتظار داریم تقاضا برای نفت ایران در سال ۲۰۲۱ با احیای اقتصاد ایران کشور افزایش یابد. حتی احیای متوسط اقتصاد ایران نیز به افزایش درآمد مالیاتی دولت منجر خواهد شد. این امر به همراه افزایش نسبی قیمت جهانی نفت باعث می‌شود که کسری بودجه دولت کمتر شود و از معادل ۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۹ به معادل ۶٫۶ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۰ برسد. سیاست پولی- تا زمانی که تحریم‌های امریکا باقی است، بانک مرکزی ایران همچنان قدرت و توان محدودی برای اجرای سیاست‌های موثر پولی خواهد داشت. در نتیجه، این بانک برای مهار نقدینگی و مقابله با کاهش ارزش ریال به اقدامات گام به گام متوسل شده است. از جمله اثرات شمرشک‌ها به بازگرداندن تمام ارز ناشی از صادرات به داخل کشور. از سوی دیگر، این بانک میزان تزریق نقدینگی به اقتصاد را افزایش داده که این امر به‌دتر شدن فرآیند وضعیت پولی برشده عرضه پول و تورم‌زدایی در کشور منجر خواهد شد. دولت نیز به تدریج در رکود قرار دارد، پیش‌بینی می‌شود بانک مرکزی از افزایش قابل توجه نرخ بهره در سال ۲۰۲۱ خودداری کند. بنابراین در کوتاه‌مدت و میان‌مدت نرخ واقعی بهره در ایران منفی باقی می‌ماند که این امر هیچ کمکی به کاهش فشار بر پول ملی ایران نمی‌کند. در سال ۲۰۲۲ با افزایش صادرات نفت و رشد اقتصاد کشور، نرخ بهره به تدریج توسط بانک مرکزی افزایش می‌یابد که البته تورم افزایش برای مهار جدی تورم کافی نخواهد بود.

این مشکلات و معضلات پدید آمده بر اثر تحریم و شیوع کرونا همچنان در کوتاه‌مدت فشار تورمی بر اقتصاد ایران وارد خواهد کرد. در کنار این مشکلات، شاهد ضعف پول ملی در کشور هستیم که طی ۹ ماهه نخست سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۵۵ درصد ارزش خود را از دست داده است. انتظار داریم نرخ تورم که در سال ۲۰۲۰ به ۲۸۸ درصد رسید، در سال ۲۰۲۱ تحت تأثیر سیاست پولی سهل‌گیرانه و تداوم ضعف پول ملی به ۳۲٫۷ درصد افزایش یابد. کاهش تدریجی تحریم‌ها و افزایش صادرات نفت، در اواسط دوره مورد پیش‌بینی ما قرار خواهد گرفت. این ارزش ریال کند خواهد شد. در نتیجه، هزینه برای کاهش تورم به ۱۶۵ درصد در سال ۲۰۲۴ فراهم خواهد شد. اما در سال ۲۰۲۵ با تشدید دوباره تنش با امریکا و کاهش بیشتر ارزش ریال، نرخ تورم دوباره صعودی خواهد شد.

^[1] در حالی که کشور با تداوم تحریم امریکا، کاهش قیمت نفت و تأثیر منفی شیوع کرونا و ماجامسبت، سیاست جدید مالی در کوتاه‌مدت همچنان باقی خواهد ماند

^[2] این امر به همراه افزایش نسبی قیمت جهانی نفت باعث می‌شود که کسری بودجه دولت کمتر شود و از معادل ۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۹ به معادل ۶٫۶ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۰ برسد

^[3] تا زمانی که تحریم‌های امریکا باقی است، بانک مرکزی ایران همچنان قدرت و توان محدودی برای اجرای سیاست‌های موثر پولی خواهد داشت

^[4] این ارزش ریال کند خواهد شد

دستگیری دو بدهکار بزرگ بانکی در تهران

رییس پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ‌از دستگیری دو بدهکار بزرگ نظام بانکی کشور در پایتخت خبر داد. میزان بدهی متهمان بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال است. سرهنگ علی ولیپور گودرزی در این باره گفت: تأمین امنیت اقتصادی از طریق ایجاد محیطی امن برای سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی و برخورد با مخلان نظم و فعالیت اقتصادی از جمله وظایف پلیس امنیت اقتصادی است و در همین راستا نیز تعامل و همکاری خوبی میان پلیس و دستگاه‌های اقتصادی کشور از جمله بانک‌ها و... وجود دارد. وی ادامه داد: در راستای همین تعامل نیز مدتی پیش شناسایی و دستگیری دو بدهکار بزرگ نظام بانکی که اقدام به دریافت تسهیلات کرده اما از بازپاخت نکرده بودند، در دستور کار ماموران پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ قرار گرفت و آنان در هماهنگی با مقام قضایی و با استفاده از روش‌های فنی و پلیسی اقدامات خود را آغاز کردند. رییس پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ با بیان اینکه عدم بازپرداخت تسهیلات در یافتی از سوی این دو نفر، موجب ایجاد اخلاล شده بود، گفت: سرانجام اقدامات ماموران پلیس نتیجه داد و این دو نفر شناسایی و در عملیات دستگیر شدند. ولیپور گودرزی از تشکیل پرونده برای این دو بدهکار بانکی خبر داد و گفت: این افراد در مجموع بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال بدهی داشتند و در پرونده آنان مواردی چون کلاهبرداری، جعل، اخذ تسهیلات غیر مجاز بانکی و... به چشم می خورد.

ادامه از صفحه اول

نسبت بودجه‌های کشور با توسعه

باید سبمت و سبوسی مباحث اقتصادی را به گونهای علمی تر و کار بردی تر هدایت کنند و گرنه جزئیات آماری بودجه در دسترس عمومی مردم و قرار دارد و به راحتی می توانند از آنها با خبر شوند. مسائله‌ای که به نظر می‌رسد در یک چنین شرایطی باید ابعاد و زوایای گوناگون آن مورد بررسی قرار بگیرد. نسبت است که یک بودجه شفاف، کارآمد و پویا با توسعه پایدار می تواند برقرار کند. در مرحله بعد می توان بررسی کرد که چرا بودجه‌های ستوانی کل کشور مان تا این اندازه از مقیاس توسعه به دور بوده‌اند. یا چه باید کرد که اسناد مالی واجد یک چنین ویژگی هایی شوند. برای ورود به یک چنین بحثی باید بدانیم که اهداف ملی و اهداف کلان توسعه‌ای مثل رشد اقتصادی، بالا بردن سطح سلامت مردم یا بالابردن سطح سواد و آگاهی مردم. موضوعاتی نیستند که یک شبه محقق شوند یعنی برای کاهش بیسودای دهه‌ها باید برنامه‌ریزی کرد تا سطح سواد نوشتاری جامعه ارتقا پیدا کند. قبل از انقلاب نرخ بیسودای در کشور ۷۵ درصد بود، بعد از انقلاب دهه‌ها زمان گذاشته شد، برنامه‌ریزی شد و سرمایه‌گذاری صورت گرفت تا این نسبت دچار تغییر و تحول شود و به زیر ۱۵ درصد برسد. بنابراین برخی از اهداف کلان مثل رشد اقتصادی پایدار، بهبود شاخص‌های معیشتی ماهیتا بلندمدت هستند. نرخ رشد اقتصادی، خود کفایی، افزایش درمدهای سرانه اما یا بلندمدت بودن این هدف به این معناست که باید روند آنها را در ۵ یا ۱۰ ساله قطعاً خیر این اهداف بلندمدت را در برنامه‌ریزی‌های میان مدت به صورت اهداف غنی تری نمایان می شوند. یعنی مثلاً برای کاهش بیسودای درونمانی چند ساله کاهش ۵۰، ۴۰ و ۳۰ درصدی بیسودای را پیگیری می کنند تا به عنوان مثال در پایان یک دهه گام بلندی برای تحقق اهداف بلندمدت افزایش سوادآموزی برداشته می‌شود. این فرایند در تمام حوزه‌زیربنایی به همین صورت است. برای خود کفایی در تولید محصولات استراتژیک مثل کتندم، رشدی تولیدات صنعتی، افزایش دامنه‌های صادراتی و بهبود شاخص‌های اشتغالزایی در قالب یک چنین برنامه‌ریزی تدریجی اقدام می‌شود. در این تعبیر بودجه یک برش از برنامه‌ریزی‌های بند یک دهه‌ای یا چشم‌اندازهای چند دهه‌ای محسوب می‌شود. کشور که در اسناد بالادستی خود اهدافی را برنامه‌ریزی کرده هر سال اقداماتی را برای تحقق هدف نهایی برنامه‌ریزی می‌کند. بودجه نماد یک چنین رشد آهسته و پیوسته‌ای است. اگر ۳۰ درصد جمعیت جوان کشور دچار بیکاری شده‌اند، معطل یا یک حرکت یک‌شبه حل نمی‌شود. باید در قالب بودجه‌های سالانه برنامه توسعه ۵ساله هر سال در صدی برای کاهش آمار بیکاری در نظر بگیرند تا در یک بازه زمانی میان مدت و بلندمدت آمارهای بیکاری به سمت تکرر کمی شدن یا تقریباً صفر کنند. اساسی یکی از ایراداتی که به نظام تصمیم‌سازی کشور در خصوص نظامات یارانه‌ای بودجه‌ای، مالیاتی و... وارد می‌شود، عدم توجه به همین رویکرد تدریجی است. اتفاقاً صبر استراتژیک در مقوله‌های اقتصادی با یک چنین تصمیم‌سازی‌هایی معنی‌شود. معمولاً در کشور ما با یک چنین رویکردهایی به بودجه نگاه نمی‌شود. متأسفانه نظامات بودجه‌ای و سایر نظامات اقتصادی در کشور مابه گونهای است که افراد تصور می‌کنند هر ایده خام و بیختم‌های رامی توان در بطن ردیف‌های بودجه‌قرار داد. بدون اینکه تبعات این وضعیت آشفته شاخص‌های اقتصادی را با ناکتانه مواجه کند. بنابراین معتقدم یکی از موضوعات راهگشایی که می‌بایست در محیط‌های نظار قرار بگیرد، همین نسبت و تناسب بودجه‌های سالانه کشور با هر توسعه است. موضوعی که حقیقتاً ربطی به این جناح یا آن گروه سیاسی ندارد و بر آمده از یک ساختار نهادینه شده غلط و غیر علمی است. مشکل بودجه در اقتصاد ایران نمادی از مشکلات کلان اقتصادی کشور است. زمانی که مجموعه‌ای ناهمگون از روش‌ها و شیوه‌نامه‌های اقتصادی در کشور به کار گرفته می‌شوند که در آنها کمترین تناسبی با اهداف کلان و ملی وجود ندارد، طبیعی است که سر نوشت بودجه‌ها نیز به لای‌های فرامتنی گره بخورد.

بانک و بیمه

دلار با کاهش قیمت وارد کانال ۲۵ هزار تومان شد

رفت و برگشت قیمت دلار باتکانه برجامی مجلس

گروه بانک و بیمه | **محسن شمشیری** |

روز چهارشنبه پس از اعلام خبر ایراد شورای نگهبان به طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها مصوب مجلس، بازار ارز بار دیگر روند نزولی به خود گرفت و دلار، که روز سه شنبه تا ۲۴۵۰۰ افزایش یافته بود به کانال ۲۵ هزار سقوط کرد و با نرخ ۲۵۷۰۰ تومان معامله شد و فعالان بازار اعلام کردند که قیمت دلار احتمالاً پس از این کاهش خواهد یافت و روند نزولی خود در هفته گذشته را بی خواهد گرفت.

ام‌د عین حال برخی کارشناسان معتقدند که در صورت رفع ایراد شورای نگهبان از سوی مجلس، ممکن است که این طرح سرانجام قانونی و لازم‌الاجرا شود و باید دید که آیا این مصوبه با ایراد شورای نگهبان مبنی بر مغایرت با وظایف شورای عالی امنیت ملی را به همراه خواهد داشت یا خیر؟
براین اساس باید دید که این مصوبه در هفته‌های آینده چه سرنوشتی پیدا خواهد کرد.
ظاهر روز چهارشنبه، عباسعلی کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان ایراد این نهاد به طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها، اعلام کرد: شورای نگهبان نسبت به طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها ایراد گرفت و برای اجلاس فرستاده شد و از آنجا که طرح دو فوریتی بود پس از ایراد به مجلس ارسال شد. ایراد شورا نسبت به ماده ۶ این طرح بود: زیرا زمان یک ماهه‌ای برای آن لحاظ کرده بودند که ابهام وجود داشت و شورا نسبت به آن ایراد گرفت و طرح فوق به مجلس ارسال شد.

طبق ماده ۶ طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران، «دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت عدم اجرای کامل تعهدات کشور‌های متعاهد طرف‌از جمله کشورهای (۴۰۱ آلمان، فرانسه، انگلستان، چین و روسیه) توافق هسته‌ای در قالب ایران و عادی نشدن روابط کامل بانکی و عدم رفع کامل موانع صادرات و فروش کامل نفت و فرآورده‌های نفتی ایران و برگشت کامل و سریع ارز منافع حاصل از فروش، یک ماه پس از تصویب این قانون در مجلس شورای اسلامی، نظرت‌های فراتر از پادمان از جمله اجراء داوطلبانه پروتکل الحاقی را متوقف کند.»
به دنبال انتشار این خبر، قیمت ارز و طلا در بازار کاهش یافت و پیش‌بینی می‌شود که با کاهش بیشتری همراه شود. روزهای سه روز چهارشنبه بازار ارز درگیر انتهای جدی شد که در نتیجه آن بهای دلار بیش از یک هزار تومان افزایش داشت. این در حالی است که بازار ارز طی ماه گذشته در روز چهارشنبه نیز به ۲۶ هزار تومان رسید. صرافی‌های هانزی دلار را ۲۵۶۰۰ و یورو را ۳۰۵۵۰۰ نرخ خرید آنها را ۱۷ هزار تومان کمتر اعلام کردند. صبح چهارشنبه با اعلام نرخ دلار به قیمت ۱۸۱۲ دلار، قیمت طلا و سکه نیز اندکی افزایش داشت. اما با انتشار خبر مخالفت شورای نگهبان با مصوبه مجلس با عنوان دو فوریت طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها، بار دیگر قیمت دلار به ۲۵۷۰۰ رسید و به دنبال آن سکه ۱۲ میلیون، طرح قدیم ۱۱ میلیون، نیم سکه ۶ میلیون و ۱۷ هزار و ۳۰۰ ری، ربع سکه ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار و ۲۵۰۰ ری، سکه گرمی ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان معامله شد. در ساعات قبل از ظهر نیز سکه ۱۲ میلیون و ۱۵۰ هزار، طرح قدیم ۱۱ میلیون و ۱۰۰ هزار، نیم سکه ۶ میلیون و ۲۵۰۰ دلار، ربع سکه ۴ میلیون و ۲۵۰۰ هزار گرم، ۱۸ عیار ۱ میلیون و ۱۷ هزار و ۱۰۰ ری و مظنه متشکل طلای آبشده ۴۱ میلیون و ۸۲۹ هزار تومان معامله شد. قیمت فروش دلار در صرافی‌ها با ثبات نسبت به قیمت‌های پایانی روز کاری قبل ۲۵ هزار و ۶۲۰ تومان و قیمت خرید دلار نیز با اختلاف ۱۰۰۰ تومانی نسبت به

قیمت فروش، ۲۴ هزار و ۶۲۰ تومان تعیین شده است. قیمت فروش یورو نیز با افزایش نسبت به قیمت‌های پایانی روز کاری قبل معادل ۳۰ هزار و ۹۵۰ تومان و قیمت خرید یورو نیز ۲۹ هزار و ۹۵۰ تومان اعلام شده است. پس از آنکه طی پنج هفته متوالی، قیمت ارز در بازارهای داخلی ایران روند کاهشی را تجربه کرد و به این ترتیب بهای دلار از کانال ۳۲ هزار تومانی به کانال ۲۴ هزار تومانی کاهش یافت، طی سه روز گذشته، به یک‌باره این روند معکوس شد و شاهد افزایش قیمت ارز در بازار هستیم. این اتفاق در حالی رخ داده است که طی هفته گذشته، قریب به اتفاق کارشناسان اقتصادی در اظهار نظر‌های خود اذعان کرده بودند، در صورت عدم بروز اتفاقی ویژه و غیر قابل پیش‌بینی، ارز روند کاهش بهای خود را ادامه خواهد داد و حتی برخی این پیش‌بینی را اعلام کرده بودند که قیمت دلار به محدوده قیمت ۲۰ هزار تومان و کمتر از آن هم خواهد رسید و حتی برخی معتقدند بودند که بازار و بانک مرکزی قیمت ۱۸ هزار تومان را هدف قرار داده‌اند. برخی فعالان بازار معتقدند که شهادت محقق هسته‌ای کشور، شهید محسن فخری‌زاده، در جمعه گذشته، مهم‌ترین تحول پیش‌بینی نشده روز‌های گذشته کشورمان است که ادامه تحرکات امریکا، اسرائیل و کشورهای منطقه در هفته‌های اخیر بوده است و سفرها و نشست‌های مختلف، نشان‌دهنده افزایش اقتصادی این انتظار وجود داشت که ترور این مدیر ارشد کشور می‌تواند محرکی باشد که با هر هم ریختن معادلات اقتصادی، آرامش حاکم بر روند منطقی بازار ارز را دچار التهابات جدی سازد.

معاملات روز شنبه بازار از هم در ابتدا گیاه‌رناقویت کرد و دلار در بازار آزاد با ۶۰۰ تومان افزایش قیمت نسبت به روز پنجشنبه خرید و فروش شد. اما دامه روند بازار و با توجه به واکنش‌های انجام شده از سبوی مقامات ارشد کشوری و لشگری، به نظر می‌رسد فعالان بازار با

اطمینان یافتن از اقتدار و ثبات داخلی، بازار، به سرعت با روند صعودی قیمت‌ها مخالفت کرد و قیمت دلار در پایان معاملات روز شنبه در محدوده قیمت ۲۴ هزار و ۸۰۰ تومان معامله شد.

عامل تأثیرگذار بر بازار ارز

بررسی روند تحولات قیمت ارز در روزهای یکشنبه تا سه‌شنبه نشان می‌دهد، در ابتدای روز یکشنبه قیمت دلار ۱۰۰ تومان کمتر از آخرین نرخ معامله شده روز قبل معامله شد. این یعنی انتظار دلان و فعالان بازار از ادامه روند کاهشی قیمت‌ها است. اما از میانه این روز با شیب بسیار ملایمی قیمت‌ها روندی افزایشی به خود می‌گیرند. بر این اساس بهای دلار در ساعات پایانی روز یکشنبه ۲۵ هزار تومان و در روز دوشنبه از ۲۵ هزار و ۱۰۰ شروع و به ۲۵ هزار و ۳۰۰ تومان پایان یافت. در این واکنش بازار می‌توان انتظار و نگرانی را مشاهده کرد. نگرانی که مسبب مثبت شدن روند قیمت‌ها شده است و بسیار ملایم داشته باشد. اما پیگیری تحولات بازار ارز در روز سه‌شنبه نشان می‌دهد که گویا، انتظار بازار به پایان خود، رسیده است. چرا که دیروز بازار از شوک قیمتی مواجه بود و معاملات دلار، که در حدود ساعت ۱۰ صبح آغاز شد، ۴۰۰ تومان گرانتز از بالاترین قیمت روز قبل آغاز شد و با افزایش سریع قیمت در پایان روز، به قیمت ۲۶ هزار و ۴۰۰ تومان هم رسید. این روند افزایشی به سرعت در بازار طلا هم خود را نشان داد و در حالی که قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در روز یکشنبه ۱۰ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان بود، در پایان معاملات روز سه‌شنبه به قیمت ۱۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسید. به اعتقاد کارشناسان اقتصاد کلان، پس از بررسی اخبار تحولات داخلی و بین المللی و تطبیق آنها با روند معاملات بازار ارز، عامل افزایش قابل توجه انتظار تومی فعالان بازار از زمی توانده متناثر از اتفاقات رخ داده در محن مجلس شورای اسلامی باشد. رصد اخبار نشان می‌دهد که در روز یکشنبه، نمایندگان مجلس با دو فوریت طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها موافقت کردند. همین اتفاق باعث شد روند نزولی معاملات بازار از میانه روز

تعاون

| Thu, Dec 3, 2020 | شماره ۱۸۱۸ | هفتم | سال هفتم |

۱۰ درصد مبلغ چک‌های

مبادله‌ای برگشت خورد

بررسی جدیدترین آمار بانک مرکزی درباره چک‌های برگشتی نشان می‌دهد که در مهر سال جاری ۷۳۴ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۲۱ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان برگشت داده شده است که در مقایسه با ماه قبل از نظر تعداد ۱۵ درصد کاهش و از نظر مبلغ ۴۵ درصد افزایش یافته است. این رقم در مقایسه با چک‌های مبادله شده معادل ۸۰۲ درصد تعداد و ۹۰۸۶ درصد مبلغ چک‌های مبادله‌ای است. به عبارت دیگر نزدیک به ۱۰ درصد چک‌های مبادله‌ای برگشت خورده است که با توجه به مقررات جدید چک و راناندازی چک صیادی و... به نشانه ر کود حاکم بر اقتصاد است. تازه‌ترین آمار ی که بانک مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده، نشان می‌دهد که در مهر ماه هشت میلیون و ۹۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۲۱۷ هزار میلیارد تومان مبادله شده است که از نظر تعداد ۵۸ درصد کاهش و از نظر مبلغ تا ۶۰۹ درصد نسبت به تیرماه افزایش دارد.

ادامه از صفحه اول

خطر رادیکالیسم در اقتصاد

این دسته افراد در آن برهه استدلای می‌کردند که بهتر است، نظام تصمیم‌سازی‌های کشور یک‌دست و توسط یک جناح کنترل شود تا حداقل تنشی در سطوح عالی مدیریتی شکل نگیرد. جریاناتی که مدل حکمرانی چین یا کره شمالی را مثال می‌زدند که توسط یک اقلیت محدود ولی با نفوذ منافع عموم جامعه را دنبال می‌کند. همین فضا سازی‌های مخرب و بر خسی بر خورد‌های جناحی و سیاسی با بررسی صلاحیت‌ها در نهایت باعث شد تا در یکی از بی‌سابقه‌ترین تجربیات انتخاباتی کشور یک گروه، یک جناح و یک مجموعه ساکن هدایت و تصمیم‌سازی در مجلس را به دست بگیرد. شمایی که در طول تاریخ مجلس بعد از انقلاب یک نمونه‌منحصر بفرقه بدهی عمومی می‌رود. نمایندگان آنی که از عدم مشارکت‌های عمومی و فقدان رقیب توانمند، بیشترین بهره‌بردار ی را کردند و با آرای حادقلی و اکثریت نر آمارهای مشارکتی‌راهی برستان شدند. اما این پایان کار نبود. بر خلاف برخی استدلال‌ها که عنوان می‌کردند یک‌دست شدن نظام تصمیم‌سازی باعث کاهش مشکلات و توجه و تمرکز منتخبین به آلام مردم خواهد شد، حوادث ماه‌های اخیر و بعد از تشکیل مجلس نشان داد که نه تنها یک چنین رویکردی در میان منتخبان وجود ندارد، بلکه آن گروه‌ها با رفتارهای ابداعی و ابداع تدارک تصمیماتی هستند که اجرای آنها کشور را با خطرات بنیادینی در بخش‌های اقتصادی، امنیتی، دیپلماسی و... روبه‌رو می‌سازد. متأسفانه مجلس یازدهم به جای استفاده از تجرب گذشته و استفاده از رویکردهای کارشناسی، شیوه‌ای را پیش گرفته که باعث ایجاد بی‌ثباتی و تشنج در بخش‌های اقتصادی و معیشتی و نظلمات راهبردی کشور می‌شود. نمونه‌اش مصوبه‌ای است که مجلس به اسم «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها»، آن را تأیید کرده. اما در واقع «اقدام غیر راهبردی برای خروج از برجام» است در دستور کار قرار داده است، دامنه این نگرانی‌های عمومی را افزایش داده است. مصوبه‌ای که قیمت دلار، سکه، طلا، خودرو و... را افزایش داد و شاخص‌های اقتصادی را که در مسیر ثبات و آرامش قرار گرفته بودند دوباره دچار تکانه‌های تومی کرد. این نوع تصمیم‌سازی‌ها نشان داد که بیشتر از رویکردهای عقلانی و خرم‌منده این استمسفر احساس و هیجان است که سایه سنگین است. این نظام تصمیم‌سازی‌های مجلس گسترانده است. معتمد عقلای اصولگرا باید در میدان حضورند و در مقابل یک چنین تحرکات خطرناکی از منافع راهبردی کشور و در بخش‌های اقتصادی، دیپلماسی، سیاسی و... هدف قرار داده است، واکنش نشان دهند. صاحب‌نظران دلسوز کشور امروز نگران تصمیماتی هستند که سنگ بنای آنها توسط این مجلس در حال یریزی است و می‌تواند خسارات فراوانی را در کشور ایجاد کند. در شرایطی که آرام آرام به موعد رسمی انتخابات ریاست جمهوری نزدیک می‌شویم، خورد ظهور و بروز این رویکردهای افراطی در کشور وجود دارد. به نظر می‌رسد برخی گروه‌های تندرو در حال بحران آفرینی هستند تا زمینه‌نا امید ساختن مردم از حضور در انتخابات سال آینده را فراهم کنند. چرا که از این واقعبت آگاهند که تنها در صورتی می‌توانند پیروزی را در آغوش بگیرند که در زمینه مشارکت حداکثری مردم در انتخابات مسود شود. البته خوشبختانه، مسوولان ارشد کشور همواره از گسترش مردم‌سالاری و ایجاد بستر مناسب برای حضور حداکثری مردم حمایت کرده‌اند، اما در این میان برخی جریانات هستند که سعی می‌کنند با استفاده از ابزارهای اقتصادی با راه‌های نموداری در خصوص رشد نقدینگی سالانه منتهی به سپتامبر در خصوص رشد نقدینگی OECD در سالهای ۲۰۱۸-۲۰۲۰ تصریح کردند نرخ رشد نقدینگی (M۳) در اکثر کشورهای OECD در دوازدهماهه منتهی به سپتامبر ۲۰۲۰ بالاتر از رشد سالهای قبل بوده که بخش اعظمی از این موضوع با مساعدهات‌های پولی کشورهای مزبور در خصوص بیماری کووید-۱۹ مرتبط بوده است. متوسط رشد نقدینگی کشورهای OECD در سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ حدوداً معادل ۵ درصد بوده که این رقم در سال ۲۰۲۰ بیش از سه برابر شده و به رقم ۱۸۰۲ درصد رسیده است. این واقعیت در خصوص آمریکا، شایسته‌یتر است (رشد نقدینگی در این کشور در سال ۲۰۲۰، حدود ۴۰۳ برابر رشد آن در سال ۲۰۱۹ بوده است). بنابراین، بخش قابل توجهی از بالاتر بودن رشد نقدینگی در کشور در سال ۱۳۹۹ به مساعدهات‌های پولی انجام شده از سوی بانک مرکزی و دولت در خصوص بیماری کووید-۱۹ مرتبط بوده و اصولاً قضاوت در خصوص عملکرد متغیرهای پولی باید به دور از گرایش‌ات سیاسی انجام شود. لازم است با نگاه تخصصی‌با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و چالش‌های پیش‌روی سیاست‌گذار صورت گیرد.

رشد ۳۷ درصدی نقدینگی بدون توجه به اقتضات زمانی تحولات آن موضوعی غیر کارشناسی است

رشد ۳۷ درصدی نقدینگی ۱۳۹۹ بالاترین رشد پس از رشد نقدینگی سال ۸۵

خاطر نشان کرد: در این راستا مساعدت‌های نظام بانکی در مواجهه با انتشار و شیوع گسترده ویروس کرونا که مورد تأیید قریب به اتفاق کارشناسان اقتصادی قرار گرفته، نقش قابل توجهی را در رشد نقدینگی هفت‌ماهه سال جاری داشته است. این واقعیت که بواسطه مساعدت‌های پولی بانکهای مرکزی و دولتهای مختلف در سراسر جهان نسبت به کاهش آثار منفی بیماری مزبور نیز قابل مشاهده است. مدیر آدره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی با راه‌ای نموداری در خصوص رشد نقدینگی سالانه منتهی به سپتامبر در خصوص رشد نقدینگی OECD در سالهای ۲۰۱۸-۲۰۲۰ تصریح کردند نرخ رشد نقدینگی (M۳) در اکثر کشورهای OECD در دوازدهماهه منتهی به سپتامبر ۲۰۲۰ بالاتر از رشد سالهای قبل بوده که بخش اعظمی از این موضوع با مساعدهات‌های پولی کشورهای مزبور در خصوص بیماری کووید-۱۹ مرتبط بوده است. متوسط رشد نقدینگی کشورهای OECD در سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ حدوداً معادل ۵ درصد بوده که این رقم در سال ۲۰۲۰ بیش از سه برابر شده و به رقم ۱۸۰۲ درصد رسیده است. این واقعیت در خصوص آمریکا، شایسته‌یتر است (رشد نقدینگی در این کشور در سال ۲۰۲۰، حدود ۴۰۳ برابر رشد آن در سال ۲۰۱۹ بوده است). بنابراین، بخش قابل توجهی از بالاتر بودن رشد نقدینگی در کشور در سال ۱۳۹۹ به مساعدهات‌های پولی انجام شده از سوی بانک مرکزی و دولت در خصوص بیماری کووید-۱۹ مرتبط بوده و اصولاً قضاوت در خصوص عملکرد متغیرهای پولی باید به دور از گرایش‌ات سیاسی انجام شود. لازم است با نگاه تخصصی‌با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و چالش‌های پیش‌روی سیاست‌گذار صورت گیرد.

که نگاه به تحولات رشد نقدینگی در فضایی مجرد بدون توجه به تحولات پیرامونی اقتصادی و اجتماعی کشور، مطمئناً موجب برداشت ناقص و نادرستی از تحولات متغیرهای اقتصادی به طور خاص تحولات نقدینگی می‌شود. مدیر آدره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی به ذکر مثالی در این زمینه پرداخت و گفت: برای مثال اقتصاد ایران در سال‌های اخیر در معرض شدیدترین تحریم‌های مالی و اقتصادی بین‌المللی قرار گرفته است که میزان گفت‌گومعضل‌شدیدالای نقدینگی، یک‌چالش ساختاری برای اقتصاد ایران بوده و رشد بالا و پر نوسان این متغیر در تمام دولت‌های بیست سال گذشته وجود داشته است. اما نکته مهمی که ضروری است مورد توجه قرار گیرد آن است

^[1] این رقم در مقایسه با ماه قبل از نظر تعداد ۱۵ درصد کاهش و از نظر مبلغ ۴۵ درصد افزایش یافته است

^[2] این رقم در مقایسه با ماه قبل از نظر تعداد ۱۵ درصد کاهش و از نظر مبلغ ۴۵ درصد افزایش یافته است

تعاملات چند جانبه بر ای مقابله با دلار یزه شدن

از جمله راه‌هایی که می‌توان برای کاهش وابستگی اقتصاد به یک ارز سه خصوص مثل دلار در پیش گرفت می‌شود به مواردی نظیر، تبادلال مالی دوجانبه و چندجانبه بین کشورها، استفاده از ارزهای دیجیتال مثل بیت‌کوین، میادالات کالا در مقابل کالا در برخی موارد و ایجاد تنوع در سید ارزی کشور اشاره کرد.البته نباید از نظر دور داشت که بخش اعظم بیهاوهیی که پیرامون دلار شکل گرفته‌است ناشی از هیجانات بازار، تاثیر رسانه‌ها و شایعات دلالتان و سوداگران ارزی است.

با این حال، در باره اینکه چه شد اقتصاد کشور‌ها به سمت دلار حرکت کرد و کشور ما در کجای این کلاف پیچیده قرار داد، باید به تاریخ اقتصاد جهانی بعد از جنگ جهانی دوم مراجعه کرد. اما حالا در ایران معاصر با چه پدیده‌ای روبرو هستیم و برای تغییر این رویه چه باید کرد؟

از زمانی که اقتصاد معاصر ایران شکل گرفته‌است، این اقتصاد بر اساس دریافت‌های دلاری بوده و متناقفانه تمام سازو کارهای اقتصادی و بانکی ما را ابتدا بر اساس دلار پایه‌ریزی و برنام‌ریزی شده است.اینکه ما مانگهائی بخواهیم این را تغییر دهیم کار دشواری است که به یکسری عوامل بستگی دارد که ما بتوانیم نقش دلار در اقتصاد ایران را کم کنیم. متأسفانه در میادالات بین‌المللی دنیای اقتصاد، دلار تعیین‌کننده است و نه تنها اقتصاد ما بلکه همه اقتصادها تحت تاثیر دلار هستند. دلیل آن هم این است که دلار قدرت پشتوانه تولید بسیار بالایی دارد و بر ارزش افزوده بالاتکیه می‌کند.

امروزه دلار تاثیرپذیر نیست بلکه خود تعیین‌کننده است، بر اساس همین تعیین‌کنندگی در اقتصاد است که دلار چاپ می‌شود و به همین دلیل قدمت کار با دلار و قدمت تاریخی آن ناشی از پشتوانه تولیدی در اقتصاد آمریکا است که حدود ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی (GDP) جهان را در دست دارد.

ضرب وابستگی اقتصاد ما به واردات بالاست، برای اینکه بخواهیم وابستگی خود را به دلار کم کنیم، باید اقتصادمان را قوی کنیم، اما چگونه می‌توان این اقتصاد را قوی کرد، تنها راه‌حل روی آوردن به اقتصاد دانش‌بنیان است. امروزه اقتصاد‌های دانش‌بنیان هستند که راه میانه را در پیش می‌گیرند و میان‌بُری می‌زنند. درست است که انطور که باید و شاید اقتصادمان توسعه نیافته اما می‌توانیم اقتصادمان را به عنوان یک اقتصاد پیش‌ران جلوریم که در چند شرط دارد و یکی از آنها اقتصاد دانش‌بنیان است.

شرط دیگر اصلاح ساختار اقتصاد دولت کارآمد، چابک و متخصص است. تاکنون دولت ما اینگونه نبوده و آن عزم و اراده راستخ برای این باور که ما می‌توانیم پیش‌ران باشیم و رشد بالای داشته باشیم و بتوانیم ریل را قوی کنیم، وجود نداشته است. امری که متأسفانه به دلایل مختلف و عمدتاً به سیاست‌های اقتصادی بازمی‌گردد که در زمان‌های مختلف داریم در تضادبا یکدیگر بوده‌اند. یکی از نمونه‌های تضاد در سیاست‌های اقتصادی کشور نوع عملکرد دستگاه‌ها نسبت اقتصاد مقاومتی است. اگر بنا بر اقتصاد مقاومتی است چرا یک مرتبه می‌توانیم اقتصاد را با ۴۰۰۰ خودرو در گمر کها وجود دار. دست‌انستاق مقاومتی کی چنین گرفته و چگونه پول آن داده شده و چه کسی آن را آورده‌است؟! وقتی ما می‌گوییم اقتصاد مقاومتی می‌خواهیم باید حواسمان باشد بخش مهمی از آن به مدیریت واردات بازمی‌گردد که باید اصلاح شود.

دولت برای افزایش بهره‌وری و کارایی باید کوچک شود، دولت چابک دولتی است که کوچک است و کار را به دست مردم می‌سپارد. البته نه به شکل خمولتائی؛ بلکه به صورتی که وقتی می‌خواهیم کار خانهای ارملی کارکنان و آن و مهندس هایش در اولویت باشند و همچنین سازوکار رسمی از آنها حمایت کند. مثل کاری که آلمانی‌ها انجام داده‌اند و نظام مالیاتی هوای چنین را دارد.

یکی از راه‌های کاهش وابستگی به یک ارز خاص در اقتصاد، افزایش تعاملات دوجانبه و چندجانبه در اقتصاد است که باعث بهیادادن به از زهای ملی کشورهای دیگر می‌شود و اهمیت هر اقتصاد برای طرف دیگر را مشخص می‌کند. راه‌های کاهش وابستگی اقتصاد به دلار این است که غیر از دلار از زهای دیگری هم وجود دارد مثل یوآن چین، پسن زاپن، یونو، سووو و غیره که اگر ما بتوانیم با توجه به تبادلاتی که با این اقتصادها داریم یک سبد ارزی مشخصی از بعضی از این‌ها انتخاب کنیم، تاحدودی از دلار یزه شدن اقتصاد ما جزوگیری می‌کنیم. مثلاً در صد بالایی از واردات ما از کشورهای مثل آلمان و چین است که اگر پرداخت‌ها را به ارز این کشورها تبدیل کنیم، تاثیر دلار را کم می‌کنیم. البته دولت‌های ما تا حالا چندین بار خواسته‌اند این کار انجام دهند اما چون این کار مشکل است و مشکلاتی را برای دولت وقت ایجاد می‌کند، چنین اقدامی را جردی دنبال کرده‌اند.

همچنین عده‌ای می‌گویند نرخ خوداین ارز‌ها هم تحت تاثیر دلار قرار دارد و بانوسان در دلار ارزش این‌ها هم دایم تغییر می‌کند. به همین دلیل، به نظر من، این کار با دستور روبرو است اما یکی از مهم‌ترین راه‌هایی است که می‌توان آن را در میادلات بین‌المللی در پیش برد. تنها راه مقابله با نوسانات نرخ دلار و کاهش تاثیر آن بر اقتصادمان این است که ساختار اقتصادی چابک، دولت پویا و اقتصادی قوی و مستحکم داشته باشیم.

۶

تعاول

| پنجشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۹ | ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۱۸ | Thu, Dec 3, 2020

در هیچ جای دنیا به اندازه ایران از ابزارهای فیلترینگ به‌صورت عام استفاده نمی‌شود

ناپایداری پلتفرم‌های بومی، نتیجه عملکرد مسوولان

کرد که وجهه داخلی را بنیاد به خارجی‌ها واگذار کرد.

◀ **تویتر را خبرگزاری رسمی نکیم**

وی گفت: اینکه بگوییم پیام‌رسان واحد قوی و شبکه‌ملی اطلاعات نداریم، پس باید در فضای شبکه‌های خارجی فعالیت کنیم، توجیه درستی نیست. باید حواسمان باشد که چه محتوایی را تقدیم خارجی‌های می‌کنیم. موسوی با بیان اینکه قدرت خبرگزاری‌های مهم که اخبار رسمی کشور را مخابره کنند وسایر رسانت‌ها از آنها استفاده می‌کنند به دلیل توجه به شبکه‌های اجتماعی از دست رفته‌است، ادامه داد: این هشدار را جدی بگیریم که تویتر را خبرگزاری رسمی نکنیم. شبکه‌های اجتماعی که کنترل آن هم در اختیار خودمان نیست؛ با این روند شاید تا دو سال دیگر چیزی به نام خبرگزاری رسمی در کشور نداشته باشیم. این کارشناس با تأکید بر اینکه راهبر دینلمدتی برای ساماندهی استفاده از پیام‌رسان‌های اجتماعی در کشور دیده‌نی می‌شود، گفت: کم‌ترین اقدام ممکن این است که حداقل از یک رسانه واحد خارجی‌های مانند تویتر استفاده نکنیم و به انحصاری بودن آن کمک نکنیم. وی تأکید کرد: ابعاد کنشگری فضای مجازی تراز انقلاب اسلامی، در فضای مجازی قابل آموزش است و هم اکنون در این زمینه خلأ داریم.

◀ **مردم در پیام‌رسان‌های بومی**

دغدغه امنیت ندارند

محمد مهدی حبیبی، فعال فضای مجازی و عضو هیات مدیره جمعیت توسعه‌گران فضای مجازی پاک نیز با بیان اینکه ما چه با حضور در شبکه‌های اجتماعی خارجی و چه بدون حضور در این شبکه‌ها دچار نوعی اضطحلال نشده‌ایم، اظهار کرد: پیام‌رسان‌های داخلی ما از نظر کارایی و کارآمدی روزبه‌روز وضعیت بدتری پیدا می‌کنند مردم خود حتی برای فعالیت روزمره‌شان از قبیل پیام دادن نمی‌توانند از این شبکه‌ها استفاده کنند. در این شرایط نمی‌توان از کاربران خواست که به فضای پیام‌رسان‌های خارجی نروند. وی گفت: مشکل فعلی در حوزه پیام‌رسان‌های بومی، عدم وفاق ملی از سوی مسوولان و سیاست‌گذاران است و ما معتقدیم که عموم مردم در استفاده از پیام‌رسان‌های بومی، دغدغه امنیت ندارند. این فعال فضای مجازی با تأکید بر اینکه مسوولان

دانش و فن

آغاز پشتیبانی و بازسازی

یادمان شهدای هفت تپه

اولین جلسه ستاد پشتیبانی و بازسازی یادمان شهدای هفت تپه با حضور مهندس صالح‌زاده شهردار قائم شهر، مهندس علیپور نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و سردار رستمیان و سردار برسالتی فرمانده لشکر ویژه ۲۵ کرپاب و سرهنگ علیرזה فرمانده سپاه ناحیه قائم شهر و سرهنگ جانی پور مسوول یادمان شهدای هفت تپه و مهندس عباسی و مهندس متائی اعضای شورای اسلامی شهر و نادر پیشگر رییس اتاق اصناف قائم‌شهر و معاونین و مدیران ستادی شهرداری در دفتر شهردار قائم شهر برگزار گردید. درانامه جلسه سردار رستمیان با اهمیت موضوع وجایگاه فرهنگ ایثاروشهادت و پاسداشت آن پرداخت واز مهندس صالح‌زاده شهردار قائم‌شهر و اعضای محترم شورای اسلامی شهر به جهت پیشگامی در احیا و بازسازی یادمان شهدای هفت تپه که نماد ایثار، مقاومت و از خودگذشتگی دلاور مردان استان زنجان است تقدیر و تشکر نمود. همچنین مهندس کمال علیپور نماینده محترم مجلس شورای اسلامی ضمن تقدیر وتشکر از اقدام انقلابی و جهادی مهندس صالح‌زه شهردار قائم شهر و اعضای محترم شورای اسلامی شهر به اهمیت مصوبات جلسه پرداخت. در پایان هر کدام از حاضرین به‌بیان نقطه‌نظر ات در خصوص احیاء اهمیت بازسازی یادمان شهدای هفت تپه پرداختند. جلسه ستاد پشتیبانی از یادمان شهدای هفت تپه که به نام سردار رشید اسلام شیرسوار، اضافه کرد، ما معتقدیم که در این فضا نباید یک استاندارد واحد را برای دسترسی اقشار مختلف مردم به کار گرفت، وی با بیان اینکه نظام طبقه‌بندی دسترسی به اینترنت از سال ۸۷ مطرح و آماده شده‌است، گفت: اما برای عملیاتی کردن آن شاهد تعارف مسوولان هستیم و به همین دلیل این سنده، میدان دولت‌های مخفط پاسکاری می‌شود. البته امیدواریم در سال آخر دولت دوازدهم، این تعارف‌ات کنار گذاشته‌شده واین سند اجرایی شود.

◀ **برنده بازی تویتر**

نظام سرمایه‌داری امریکاست

پرهام فرهنگ‌وصال پژوهشگر حقوق واقتصاد بین‌الملل از دانشگاه ژنو نیز برنده بازی تویتر را یک کمپانی خصوصی و سهامداران این پیام‌رسان اجتماعی عنوان کرد و به دلیل نظام سرمایه‌داری موجود در آمریکا، رگولاتوری این جامعه را کمپانی‌هایی مانند تویتر در اختیار دارند. وی با بیان اینکه در ایران در زمینه ساخت موضوع پیام‌رسان‌های اجتماعی و وضعیت موجود، یک توافق نظر وجود ندارد و شاهد یک وفاق از سوی مسوولان در این حوزه نیستیم، گفت: باوجودی که هم‌اکنون تویتر فیلتر است اما در عمل می‌بینیم که آقایان از آن استفاده می‌کنند. این پژوهشگر با تأکید بر اینکه فضای شبکه‌های اجتماعی را باید به‌صورت نامحسوس کنترل کرد و شاید یکی از دلایلی که کاربران، جذب سرویس‌های خارجی نمی‌شوند، فضای عدم اعتماد و نگرانی است، خاطر نشان کرد: به جرات می‌توان گفت که ۸۰ درصد محتوای شبکه‌های اجتماعی از نوع ابتذال و تفریحات است و سابقه آن به فعالیت‌های سیاسی و تجارت‌های مرتبط می‌رابط و می‌شود. وی گفت: البته معتقدم که مشاغلتی که هم‌اکنون در شبکه اجتماعی اینستاگرام ایجاد شده‌است مربوط می‌به فعالیت‌های اقتصادی و سیاسی و تجارکتونیک است. مایکتی از این اشاره به مقهور شدن شرکت در مساعدهات‌های खाپسندانه و پیشستاز بودن این شرکت در مسوولیت‌های اجتماعی در مقاطع مختلف تقدیر کرد و گفت: فولاد مبار که همواره در حوادث غیرمتربقیه از جمله سیل، زلزله و نیز تأمین رایگان اکسیژن بیمارستان‌ها به حمایت از بیماران مبتلای به کرونا و دیگر آسیب‌دیدگان پرداخته‌است و با تأمین تجهیزات مورد نیاز سیستم بهداشت و درمان استان و کشور، نمونه قابل‌اربابی از تعهد و عمل به مسوولیت‌های اجتماعی را برای دیگر سازمان‌ها به نمایش گذاشته‌است.

عمرائی کند، تبعات خطرناکی در اقتصاد نخواهد داشت.

درست است که استفاده از درآمدهای نفتی برای بودجه

عمرانی بهتر از بودجه جاری است، اما به هر حال آنچه که اتفاق می‌افتد تبدیل درایی‌های ارزی بانگ مرکزی به ریل است.
معنای تبدیل درایی‌های ارزی به ریل هم پیمایش نقدینگی است. وابستگی پروژه‌های عمرانی به درآمدهای نفتی باعث توسعه پایه پولی می‌شود. این پیمایش صورت می‌گیرد به این امید که روزی روزگاری پروژه‌های عمرانی به نتیجه برسد. مگر پروژه‌های عمرانی زودباد است که سریع به نتیجه برسند. سال‌هاست که برخی پروژه‌های عمرانی در انتظار هستند تا سرانجامی پیدا کنند. هر اندازه هم که بودجه تزیق شود، بخش محدودی از این پروژه‌ها به اتمام می‌رسند. ضمن اینکه باید دید آیا این طرح‌های عمرانی بعد از پایان به محله سوده‌دی و بازگشت سرمایه خواهند رسید یا بتوانند بخشی از تورم موجود در جامعه را پوشش دهد؟
تجربه‌های قبلی نشان می‌دهد که یک چنین دیدگاه‌های خوش بینانه‌ای محقق نخواهد شد. بر اساس یک چنین مواردی معتقدم که طبعی که بسیاری از کارشناسان اقتصادی و نمایندگان نسبت به این بودجه اظهار نگرانی کنند و خواستار بررسی دقیق و مشگافانه حفره‌های خطرناک بودجه شوند.

و خارج از کشور رخ می‌دهد بسیار مشکل است و بسیار از عوامل را باید ثابت در نظر بگیریم و به شرط ثابت بودن کلیه موارد و از جمله نرخ ارز، سیاست‌های پولی، بودجه و امثال این موارد روند روبه رشد بازار سرمایه مشروط به اینکه زیرساخت‌های لازم در همین برده از زمان پاتوجه به فرار و تشبیب‌های که در سال ۱۳۹۹ می‌تواند موفقیت آمیز باشد و این موفق آمیز بودن به معنای رشد شارپی و جهشی شاخص و قیمت‌هایست، به دلیل اینکه در حال حاضر بازار وضعیت خوبی دارد و عوامل خوش بینی زیادی در بازار دیده شده. هر چند از زندگی خوب سهام جذابیت را بر بازار افزایش از پیش کرده‌ام.
زیرساخت‌های لازم

مورد معامله است و ضمن رعایت این اصل می‌توانیم حمایت‌هایی نیز از بازار سهام داشته باشیم.
شرایط بازار کمی تغییر کرده و تزیق نقدینگی در خلاف جهت اصلاح قیمت سهام آن دسته از شرکت‌ها و صنایعی که لازم است اصلاح داشته باشند حرکت درستی نیست و این موضوع باید به عهده خود مکانیزیم بازار گذاشته شود.
اصلاح قیمت صورت گیرد. همچنین بازار روند تعددی خوبی به خود گرفته و در این خصوص هیچ دغدغه‌ای وجود ندارد. ضمن اینکه اغلب سهام موجود در بازار به ارزش ذاتی خود نزدیک می‌شوند. پیش بینی سال آینده پاتوجه به بودجه این سال و وقایع که روزانه و به‌طور دائم در داخل

بودجه و صعود مشروط بازار سرمایه

اما موفقیتی که در کنار اصلاح قیمت در بورس دیده

شده، وزن بیشتر و قابل قبول تری برای تالر شیشه‌ای داشت. بنابراین صرف این تصمیم حتی زمانی که بازار باوج ریزش سهام مواجه باشد اثر چندانی نخواهد داشت چرا که میزان و حجم این مبلغ در مقایسه با میزان معاملات بازار سرمایه بسیار کم است. برای مثال در زمان شیوع کرونا در بازارهای مالی دنیا منابعی مثل ۸۰۰ تا ۲۵۰ میلیارد یورو برای حمایت از بازارها در نظر گرفته‌شد.

یکی از نکات بورس ایران بازار گذاشتن دامنه نوسان قیمت برای شکل گیری واقعی عرضه و تقاضا در نقطه

خبر روز

واکسن آنفلوآنزا؛ ۱۹۲ هزار تومان

مدیر کل امور و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو با اشاره به واردات واکسن آنفلوآنزا بازار نیمایی، قیمت آن برای مصرف‌کننده را ۱۹۲ هزار تومان اعلام کرد. حیدر محمدی درباره قیمت واکسن آنفلوآنزا که به تازگی وارد کشور شده و در اختیار داروخانه‌های منتخب قرار گرفته است، گفت: با توجه به اینکه این محصول جدید واکسن آنفلوآنزا بازار، نیمایی وارد شده است، قیمت آن برای مصرف‌کننده، ۱۹۲ هزار تومان خواهد بود. وی بابیان اینکه افرادی می‌توانند با مراجعه به داروخانه و فقط با کارت ملی و ثبت کد ملی در سامانه تی تک‌این واکسن را از داروخانه‌های منتخب دریافت کنند، افزود: این واکسن در داروخانه‌های منتخب سراسر کشور توزیع می‌شود. به گفته وی، واکسن آنفلوآنزا در تهران نیز در داروخانه‌های منتخب ۱۱۳، ۲۹، فروردین، ۲۲، یهمن، ایثار، شهید کاظمی، هلال احمر مرکزی و شماره ۲ و ۴ هلال احمر شهری موجود است.

مرز پر گهر

گورستان دارالسلام معروف به دارالسلام و یادای السلام یکی از قدیمی ترین آراستان‌های ایران واقع در شهر شیراز و پیش از دارالرحمه شیراز به شمار می‌رود؛ که در آن مقبره‌هایی از قرن اول و دوم هجری و قبور بزرگان ادبی، علمی، عرفانی و مذهبی بسیاری دیده می‌شود. بسیاری از پژوهشگران بر این باورند که این گورستان پیش از اسلام نیز وجود داشته است. نشانه‌ها و علامت‌ها و کنده کاری‌هایی با خط‌های ممتاز ر قاع، کوفی، بنیانی، ثلث، نسخ و نستعلیق این قبور را متمایز و ارزشمند کرده است.

کتابخانه

ترجمه «جامعه‌شناسی مارکس» چاپ شد

کتاب «جامعه‌شناسی مارکس» نوشته ژان پی دروران با ترجمه هومن حسین زاده توسط انتشارات نگاه منتشر و راهی بازار نشر شد. کتاب «جامعه‌شناسی مارکس» نوشته ژان پی دروران با ترجمه هومن حسین زاده توسط انتشارات نگاه منتشر و راهی بازار نشر شده است. ژان پی دروران نویسنده این کتاب، جامعه‌شناس فرانسوی متولد سال ۱۹۲۸ است. نسخه فرانسوی کتاب «جامعه‌شناسی مارکس» او سال ۱۹۹۵ چاپ شد. در این کتاب درباره عناصر پایه‌ای جامعه‌شناسی مارکسیستی و تأثیرات جامعه‌شناسان قرن بیستم را از مارکس بحث کرده است. یکی از سولاتی که ژان پی دروران در این کتاب دارد این است که با توجه به اینکه مارکس هم میز و هم متفکر بوده، آیا می‌شود بین این دو وجه نوشته‌هایش، تمایز قائل شد؟ او این سوال را با توجه به این جمله اثری لوفی آورده که گفته بود «مارکس جامعه‌شناس نبود، اما جامعه‌شناسی در آثار او وجود داشت.» مطرح کرده است. از دیگر سولاتی که نویسنده کتاب پیش‌رو در اثرش مطرح کرده، این است که چگونه می‌توان نقد نظام سرمایه‌داری را در دوران معاصر جوامع صنعتی پیشرفته به کار برد؟ همچنین، از نقدی که مارکس بر نظام سرمایه‌داری داشت، چه بقای مانده است؟ این کتاب با ۱۷۰ صفحه و قیمت ۳۷ هزار تومان منتشر شده است.

میراث نامه

درخواست سه باستان‌شناس خارجی برای نجات چگاسفلی

در طول چند سال گذشته باستان‌شناسان ملی و بین‌المللی در نامه‌های جداگانه سعی کردند برای نجات چگاسفلی تاریخی در شوش، با ارائه راهکارهایی علمی از تخریب این محوطه تاریخی جلوگیری کنند؛ محوطه‌ای تاریخی که هر از گاهی با تهدید یا عملکرد شخصی یا مسوول شهری لرزه به تن باستان‌شناسان می‌اندازد. سه همین دلیل علاوه بر تلاش‌هایی که باستان‌شناسان داخلی برای نجات این محوطه تاریخی کرده‌اند، در طول چند سال گذشته نیز باستان‌شناسان بین‌المللی از یوسف مجیدزاده گرفته تا باستان‌شناسان خارجی که کاوش در محوطه‌های تاریخی کشور را در زرمه کاری خود دارند، نسبت به لزوم حفاظت از این محوطه تاریخی تأکید می‌کنند.

آنها در نامه‌های خود خطاب از معاون میراث فرهنگی گرفته تا مسوولان پژوهشگاه میراث و پژوهشکده باستان‌شناسی، درخواست ثبت جهانی این محوطه را با هدف حفاظت از آن و امکان تحقیق و پژوهش مستمر روی آن را کرده‌اند. نمونه‌ها نیز در درخواست‌ها از سوی باربارا هولینگ -استاد دانشگاه سیدنی و باستان‌شناس متخصص دوره پیش از تاریخ- بوده، وی در نامه‌ای خطاب به محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی درخواست حفاظت از محوطه تاریخی چگاسفلی را با راهکارهایی مشخص مطرح کرد.

او در نامه خود این‌طور نوشت: «میراث فرهنگی ایران از اهمیت جهانی برخوردار است و همان‌طور که به خوبی می‌دانید همچنان به ارائه یافته‌ها و پیش‌های شگفت‌انگیز در فرهنگ باستان‌لامه می‌دهد. همچنین موضوع نمایشگاه «ایران» فرهنگ‌های اولیه بین‌کوپر

هنر

مراسم اسکار حضوری برگزار می‌شود

یکی از نمایندگان آکادمی اسکار از برگزاری مراسم اعطای جوایز نود و سومین دوره این رویداد سینمایی به صورت حضوری و غیرمجازی خبر داد. به گزارش واریتی، آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار امسال تحت تأثیر شیوع ویروس کرونا، مراسم اعطای جوایز خود را با دو ماه تعویق در تاریخ ۲۵ آوریل (۵ اردیبهشت) برگزار خواهد کرد و امیدوار است با بازگشایی سالن‌های سینما در بهار، فیلم‌های بیشتری فرصت رقابت در این دوره از این جوایز را داشته باشند. حتی در صورت عدم بازگشایی سینماها، مسوولان برگزاری نود و سومین دوره جوایز سینمایی اسکار تمرکز خود را روی برگزاری حضوری این رویداد همانند سال‌های گذشته قرار داده‌اند. هنوز مشخص نیست چه میزان از ظرفیت ۴۰۰ نفره سالن دالیو تئاتر لس‌آنجلس برای برگزاری مراسم مورد استفاده قرار می‌گیرد. آکادمی در حال بررسی سالن برگزاری

ناتوانی خانواده‌های معلولان در تهیه پوشک و سوند

کزارش

افزایش قیمت لوازم بهداشتی و کمبود شدید آن افراد دارای معلولیت شدید و خیلی شدید را با مشکلات بسیاری مواجه کرده است و اگر چه کمک هزینه‌های سازمان بهزیستی افزایش داشته است، اما این افراد و خانواده‌هایشان همچنان با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند. پویا جامه کوهی یکی از هزاران معلول ضایع نخاعی است که این روزها با افزایش قیمت‌های لوازم بهداشتی و کمبود آن همچنین لوازم توانبخشی با مشکلات بسیاری مواجه است. این نوجوان ۱۴ ساله دارای معلولیت امروزه به دلیل شکستن زانو عفونت شدید در بیمارستان بستری است، پدر این نوجوان دارای معلولیت در گفت‌وگو با خبرنگار ایلتنا اشاره به مشکلات افراد دارای معلولیت و خانواده‌های آنها گفت: یکی از مسائلی که شاید به نظر ساده باشد، اما این روزها یکی از مشکلات اساسی ما و دیگر خانواده‌های دارای معلولیت است، مشکل کمبود پوشک بهداشتی است. من در روزهای اخیر به بسیاری از مغازه‌ها سر زده‌ام، اما نتوانستم یک بسته پوشک شماره ۶ برای یک نوجوان ۱۴ ساله پیدا کنم.

وی ادامه داد: تعداد اندکی پوشک در حال حاضر در خانه داریم و می‌دانیم که اگر این تعدادی که در خانه داریم تمام شود، چه باید کنیم. مشکل بزرگ مادر حال حاضر کمبود پوشک است و نمی‌دانیم برای این کمبودی که وجود دارد باید چه کنیم، واقعا باید مانند سال‌های خیلی دور از کهنه استفاده کنیم. من با هر جایی که امکان داشت بتوانم از آنجا پوشک تهیه کنم، تماس گرفتم و اگر چه قیمت آن چندین برابر شده و در حالی که روی بسته‌های آن نوشته شده ۱۰۰ هزار تومان اگر پیدا کنیم باید بیش از ۲۷۰ هزار تومان برای آن پرداخت کنیم، اما باید به هر صورتی که بود با هر قیمتی که داشته باشد، تهیه کنیم. وی با اشاره به گران شدن لوازم بهداشتی مورد نیاز برای افراد دارای معلولیت تصریح کرد: یکی دیگر از لوازم مورد نیاز برای افرادی که دارای معلولیت شدید و خیلی شدید هستند، سوند است که قیمت آن در حالی که سه ماه پیش حدود ۲۰۰ الی ۳۰۰ تومان بود، اما الان به حدود ۲ هزار تومان رسیده است. یک معلول ضایع نخاعی باید روزانه ۴ بار سوند استفاده کند. ما با توجه به افزایش قیمتی که داشته است، این سوندها برای پویا حداقل روز یک بار

جامعه

وضعیت نارنجی تهران از شبیه

فرمانده عملیات مدیریت مقابله با بیماری کرونا در کلاشهر تهران با تأکید بر شرایط ناپایدار و شکننده استان تهران در خصوص بیماری کووید ۱۹ گفت: باید با ممانعت حساب‌شده و با برنامه لایه‌بندی شده حرکت کنیم. علیرضا زالی در پایان جلسه ستاد فرماندهی عملیات مدیریت مقابله با بیماری کرونا در تهران در جمع خبرنگاران گفت: تقلیل آمار در استان تهران مربوط به اعمال محدودیت‌های طرح هوشمند مدیریت کرونا نیست اما باید از همه مردم تهران که همکاری و تعامل شهروندی بسیار مناسبی در اجرای این طرح داشتند قهرمانی کنیم. وی افزود: آثار محدودیت‌های اعمال شده در ریتیم شهری قابل مشاهده است. به شکلی که تا حدود ۳۰ درصد تراکم در شهر کاهش پیدا کرده و ۲۰ درصد نیز شاهد کاهش تراکم در حمل و نقل عمومی هستیم. وی تأکید کرد: ۲۵ هزار خودرو روزی توسط تیم‌های تلفیقی در حوزه نظارت انجام شده که در پی آن مشخص شده بیش از ۹۰ درصد اصناف همکاری مناسبی را در اعمال محدودیت‌ها داشته‌اند. همچنین ۳۳ هزار خودرو ممنوعیت ورود به تهران برای آنها اعمال شده و ۲۵ هزار خودرو نیز اعمال محدودیت تردد شبانه برای آنها انجام شده است. فرمانده عملیات مدیریت مقابله با بیماری کرونا در کلاشهر تهران با تأکید بر اینکه شرایط استان تهران ناپایدار و شکننده است افزود: باید با ممانعت حساب‌شده و با برنامه لایه‌بندی شده حرکت کنیم. تهران از روز شنبه در وضعیت نارنجی

دستگیری دو بدهکار بزرگ بانکی در تهران

رییس پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ از دستگیری دو بدهکار بزرگ نظام بانکی کشور در پایتخت خبر داد. سهرنگ علی‌ولی پور گودرزی در گفت‌وگو با ایسنا، در این باره گفت: تأمین امنیت اقتصادی از طریق ایجاد محیطی امن برای سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی و برخورد با مخالان نظم و فعالیت اقتصادی از جمله وظایف پلیس امنیت اقتصادی است و در همین راستا نیز تعامل و همکاری خوبی میان پلیس و دستگاه‌های اقتصادی کشور از جمله بانک‌ها و... وجود دارد. وی ادامه داد: در راستای همین تعامل نیز مدتی پیش شناسایی و دستگیری دو بدهکار بزرگ نظام بانکی که اقدام به دریافت تسهیلات کرده‌ام آن را پرداخت نکرده بودند، در دستور کار مأموران پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ قرار گرفت و آنان در هماهنگی با مقام قضایی و با استفاده از روش‌های فنی و پلیسی اقدامات خود را آغاز کردند. رییس پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ با بیان اینکه عدم بازپرداخت تسهیلات دریافتی از سوی این دو نفر، موجب ایجاد اخلاص شده بود، گفت: سرانجام اقدامات

خبر

استمرار طرح هوشمند مدیریت کرونا

رییس کمیته اجتماعی، انتظامی ستاد ملی مدیریت کرونا با تأکید بر اینکه طرح هوشمند مدیریت کرونا با توجه به وضعیت شهرها به لحاظ زرد، نارنجی و قرمز استمرار خواهد داشت از اعمال منع تردد شبانه از روز شنبه در شهرهای قرمز و نارنجی خبر داد. ذوالفقاری در پایان جلسه امروز ستاد فرماندهی عملیات مدیریت بیماری کرونا در تهران در تشریح وضعیت اعمال محدودیت‌ها در هفته آینده در تهران گفت: همانطور که پیش‌تر اعلام کرده‌ایم محدودیت‌ها هوشمند است به این معنا که شهرهای کشور بر اساس ارزیابی هفتگی وزارت بهداشت در وضعیت‌های زرد، نارنجی و قرمز قرار می‌گیرند. بی‌تردید با توجه به این وضعیت محدودیت‌های متناسب اعمال خواهد شد. به این ترتیب تا پایان هفته آینده بر اساس اعلام وضعیت شهرها محدودیت در آنها اعمال می‌شود. وی افزود: خوشبختانه ظرف دو هفته گذشته تعدادی از شهرها از وضعیت قرمز به وضعیت زرد برگشته و به شکلی که از ۶۴ شهر در وضعیت قرمز بود در حال حاضر ۳۴ شهر در وضعیت قرمز قرار گرفتند. وی ادامه داد: نکته قابل توجه این است که دستگاه‌های دولتی، شرکتهای خصوصی، مردم و آحاد جامعه اگر می‌خواهند محدودیت‌ها را مدیریت کنند باید پروتکل‌های بهداشتی و محدودیت‌ها را به خوبی رعایت کنند. از شنبه تا پایان هفته آینده منع تردد خودروهای شهری از ساعت ۲۱ تا ۴ صبح در شهرهای با وضعیت قرمز و نارنجی اعمال خواهد شد تا به این ترتیب روند کنترل بیماری ادامه پیدا کند. وی تأکید کرد: با توجه به محدودیت‌هایی که اعمال شده است ۳۰ درصد فشار روی مترو و اتوبوس کاهش پیدا کرده اما باز هم شاهد ازدحام جمعیت هستیم و علت آن است که بسیاری از ادارات بر اساس مصوبه ستاد ملی اعمال محدودیت‌ها را انجام نداده‌اند و به نوعی تخلف کرده‌اند که البته در موضوع نظارت‌ها با این موارد برخورد خواهد شد. رییس کمیته اجتماعی، انتظامی ستاد ملی محدودیت‌ها در بخش دیگری از صحبت‌های خود با تأکید بر اینکه طرح هوشمند مدیریت کرونا طرحی مستمر است، افزود: بی‌تردید تمام اعمال محدودیت‌ها با هدف تحقق فاصله‌گذاری اجتماعی است. اگر این محدودیت‌ها رعایت شود ولی مسائلی همچون دورهمی‌ها، افزایش پیدا کنند قطعا با موفقیت همراه نخواهد بود. در حقیقت تمام مشکل بیماری با اعمال محدودیت‌ها حل نخواهد شد و هم‌زمان باید محورهای دیگر همچون تست‌های گسترده، آموزش پیشگیری و درمان در کنار یکدیگر به‌سرعت تحت کنترل قرار گرفتن بیماری مدنظر قرار گیرد.